Chemarea vremii

ANUL XV, Seria II, Nr. 68
Duminică 21 Septembrie 1941

Director:
ION SÂN-GIORGIU

Şef redactor:
D. I. CUCU

Săptămânal de actualitate
Inscris sub Nr. 53/940 în reg. pub. periodice al trib. Ilfov. S. I com.

Exemplarul 5 lei

ABONAMENTE:

Pentru susţinători	2000 lei
Instituţii	1000 lei
Particulari	250 lei

BIROURILE:
STR. BELVEDERE 6, Et. V
(Palatul „Curentul")
Telefon 4.79.55

CE VREA AMERICA?

de ION SÂN-GIORGIU

Iată o intrebare pe care şi-o pune multă lume de la noi şi de aiurea. Fiindcă atunci când o ţară mare cât un continent işi calcă politica ei tradiţională, care îi impunea să se desintereseze de conflictele Europene, şi dela o neutralitate binevoitoare Angliei trece la sprijinul financiar al acesteia spre a încheia cu un vădit concurs militar şi un amestec aproape direct în războiul actual, avem cu toţi dreptul să ne întrebăm ce vrea America.

Ultimul discurs al d-lui Roosevelt poate fi socotit ca o declaraţie de războiu. Nu fiindcă limbajul preşedintelui a fost violent şi belicos, dar fiindcă domnia sa dădea pur şi simplu dispoziţii flotei americane de a trage asupra oricărui vas de războiu al Axei, care ar pătrunde în apele defensive ale Americei. Elegant şi bizar eufemism! „Apele defensive ale Americei"! E atât de vag formulată această noţiune defensivă a preşedintelui Roosevelt, încât trebuie să cutreeri oceanele, ca să dai de punctul vulnerabil marin care ar face pe d. Knox să dea drumul de pe cuirasatele şi distrugătoarele sale la torpilele sancţioniste.

In orice caz d. Roosevelt nu se gândeşte serios să facă războiu cu soldaţi şi arme proprii. Discursul său e o ameninţare, o încurajare şi un avertisment. E o ameninţare pentru Axă, nădăjduind că astfel va împiedeca flota şi aviaţia germană să-i distrugă tonajul. America a avut probabil naivitatea să creadă că dacă vasele de transport americane vor fi protejate de flota americană, Germania va da ordin submarinelor să-şi economisească torpilele şi să lase convoaiele cu marfă criminală pentru Anglia să circule în voie. Comandamentul german nu s'a intimidat însă şi a trimis cu o rară punctualitate convoaiele anglo-americane în fundul oceanului. Iar ameninţarea de azi, că d. Knox va trage cu tunul în orice vas de războiu al Axei care va pătrunde în apele defensive americane, nu e decât un bluf, care nu poate opri Germania să distrugă tonajul anglo-american, pentru ca prin aceasta să trimită în lumea aquatică a peştilor proviziile destinate d-lui Churchill.

Dar discursul d-lui Roosevelt a fost şi o încurajare pentru Rusia Sovietică. După ce Anglia a comis agresiunea din Iran, spre a putea avea contact direct cu Sovietele, s'a crezut că Rusia Sovietică va rezista până la capăt fără putinţa unei capitulări. Ultimele evenimente de pe frontul oriental, în deosebi încercuirea Petrogradului, eşuarea ofensivei mareşalului Timoşenko, cucerirea de către Germani a Ucrainei, precum şi asediul Odessei, au creat o situaţie imposibilă. Iar o revoluţie urmată de o capitulare sovietică ar fi consecinţa logică a acestei desagregări. Pe de altă parte ajutorul englez e aproape platonic. „Sutele" de avioane engleze trimise pe frontul de la Petrograd de care a vorbit sibilic d. Churchill, sunt ca o picătură de apă într'un ocean, pentru imensa încăerare de oameni, material şi nervi care este bătălia de încercuire ce se dă în jurul fostei capitale a imperiului ţarist. De aceea era neapărat nevoie de un balon de oxigen. Discursul d-lui Roosevelt, care ameninţă că va trage cu tunul, a avut şi acest scop de a turna o picătură de mângâiere în paharul cu venin pe care-l bea acum Stalin la Kremlin.

Poate că discursul d-lui Roosevelt a fost şi un avertisment dat lumii întregi şi în special Europei, că America nu trimite numai marmeladă şi avioane Angliei, dar că e pregătită să se şi bată. Fireşte că arma utilizată de preşedinte pentru a participa la războiu va fi marina. Deşi inferioară atât ca material cât şi ca număr marinei japoneze — aceasta e singura în stare să ţină piept vaselor învechite ale d-lui Knox — marina americană va fi poate silită să intre în luptă. Nu fiindcă America ar trebui să mai declare războiu spre a face războiu Axei, ci fiindcă tonajul englez şi american e pe cale de a fi nimicit şi singura posibilitate anglo-americană de a nu lăsa pradă distrugerii întregul lor tonaj comercial este să obţie protecţia militară a marinei de războiu americane, fiindcă flota engleză este mult prea împrăştiată pe mări şi oceane, pentru a mai putea fi socotită ca un jandarm marin destul de puternic.

Discursul d-lui Roosevelt nu trebuie aşa dar privit ca un lucru excepţional. America este de fapt în războiu alături de Anglia încă de foarte multă vreme. Ea a fost din primul ceas alături de Anglia. Şi aceasta nu din afinitate ideologică sau din interes politic şi economic, ci pur şi simplu din afinitate iudaică. Amândouă imperiile sunt conduse de Evrei. Nu e nici un secret astăzi că d. Churchill este omul finanţei jidoveşti şi că el este garantul unui războiu, care trebuie să ducă la dominaţia mondială a iudaismului!

Asta explică inexplicabilul şi lămureşte rolul pe care de doi ani îl joacă America în lumea diplomatică internaţională. Dacă ar fi ca America să declare războiu Axei, lucru acesta n'ar trebui să mire pe nimeni. Fiindcă, cum am mai spus, America este în războiu cu Axa din ziua în care Anglia a pronunţat declaraţia ei de războiu faţă de Reichul german. Desigur că America n'a luptat cu armele obicinuite ale războiului terestru. Ea luând partea judaismului în marele conflict care a isbucnit în lume, a adoptat şi armele judaice.

Fără să intervină direct în conflict, ea a participat totuşi cu banul cu furnitura, cu propaganda, cu intriga şi uneltirea diplomatică. Astăzi când rolul colonelului american Donovan este cunoscut, nu este pentru nimeni o taină felul cum America a uneltit alături de Anglia spre a stârni conflagraţia balcanică şi provoca la Belgrad lovitura de stat care a dus la des-

(Continuare în pag. II-a)

— „Bine, bine, dacă Americanii sunt aliaţi, de ce au ocupat Islanda?
— „Păi nu ştii că Americanii sunt amatori de spectacole? Şi-au luat şi ei din timp locuri de avant-scenă ca să asiste mai deaproape la „Sfârşitul Anglo-Bolşevismului".

INDRUMĂTORUL ŞI ŞTIINŢA CONDUCERII IN STAT

de N. PORSENNA

In chip obişnuit, popoarele sunt cârmuite de oameni obişnuiţi. Mediocritatea, sau inteligenţa banală, care nu iese din comun, are pasul asupra vremii, şi ea guvernează pe oameni, în ritm de melc, gâfâind, incapabilă de a rezolva problemele mari, de a vindeca marile dureri ale societăţii, ci soluţionează cum dă Dumnezeu doar chestiunile mărunte, de fiecare zi.

Dar în răstimpuri rare, îndeobşte în clipe mari de criză, apare în istoria fiecărui popor (şi vai de acela în istoria căruia nu apare!) o personalitate excepţională, un om rar un om istoric, om al destinului, care, luând în mâinile lui roata Istoriei, o întoarce către limanuri noi, către un nou orizont.

Din punct de vedere politic, este un Conducător. Social vorbind, este un Indrumător. Intotdeauna el deţine puterea supremă, fiindcă fără ea n'ar putea lucra liber; el e singurul om care are dreptul de a fi liber într'o epocă de adânci prefaceri, fiindcă el lucrează pentru libertatea timpurilor viitoare, restrângând-o vremelnic pe aceea vremii lui. De aceea, regimul de autoritate care e nefiresc în timp normal şi sub cârbuitorii obişnuiţi, apare ca necesar ca indispensabil sub un Indrumător genial, care trebue să aibă neapărat ultimul cuvânt. Dealtfel, aceasta e unica raţiune şi unica justificare a regimului de autoritate: geniul Conducătorului.

Indrumătorul este întotdeauna un om de o vastă cultură, de o întinsă informaţie. Cum a zis Sieyès despre Napoleon: „ştie tot, poate tot şi vrea tot". Cunoaşte toate nevoile patriei lui, dela cele mai mici până la cele vitale; le-a studiat îndelung, în amănunt, le-a găsit leacurile cele mai potrivite nu numai prin documentare şi erudiţie — căci aceasta o posedă şi alţii, în măsură mai mare ca dânsul — ci printr'o intuiţie empirică, directă, printr'o viziune precisă, in anima vili, a realităţii şi a soluţiunilor, printr'o ochire deadreptul la ţintă, care alcătueşte misterul insondabil al geniului.

Găsind din vreme soluţiunea tuturor problemelor neamului său, Indrumătorul elaborează un program politic complet, pe care-l pune în aplicare atunci când vine la guvern. Miracolul realizărilor sale stă doar în studiul serios şi stăruitor al problemelor înfăptuit cu ani de zile înainte.

Un veritabil Indrumător ...

(Continuare în pag. 2-a)

INDRUMĂTORUL

(Urmare din pag. I-a)

veni niciodată cu improvizaţii, ci cu planul de guvernământ complet elaborat, închegat, gata de lucru, şi aceasta cu ani înapoi, decând, cu răbdare, îşi aştepta ora.

El mai posedă darul de a descoperi valorile şi a le utiliza. Oricât ar fi de mare geniul unui Conducător de popoare, el singur n'ar putea realiza nimic extraordinar, dacă n'ar şti să se înconjoare de oameni necesari. Problemele vitale ale unui neam sunt aşa de vaste şi de complexe, încât un om obişnuit nu va fi niciodată în stare să le soluţioneze pe teren, chiar dacă Indrumătorul a scris pe hârtie planul, până în cel mai mic amănunt.

Am schiţat câteva din însuşirile indispensabile unui mare Indrumător de neamuri. El se naşte astfel şi se formează singur. El învaţă singur meşteşugul de a conduce pe oameni, şi-l învaţă lesne, fiindcă îl are în sânge. El creiază şi lasă un exemplu generaţiilor, arta de a guverna.

Dar un popor nu naşte în fiecare generaţie un Indrumător. După moartea unuia nu apare altul, ca un simplu succesor. Un asemenea exemplar este un meteor pe cerul neamurilor. După el, Statul respectiv continuă cel mult impulsul dat de omul de geniu, dar conducătorii lui obişnuiţi nu mai sunt capabili de realizări excepţionale; omenirea s'ar apropia prea repede de desăvârşire!

Această lipsă de continuitate a valorii la conducerea unui Stat este una din cauzele pentru care conducerea cată în totdeauna să fie reprezentată cumva. Să fie organizată într'o ştiinţă pozitivă — ştiinţa conducerii Statului, bună pentru toate timpurile, toate ţările. Ştiinţa aceasta ar realiza în mod metodic ceeace Indrumătorul de geniu înfăptueşte prin intuiţie empirică, prin instinct: ea tinde să facă din marile realizări un program de fiecare zi, iar din marii oameni un fenomen obişnuit.

N. Porsenna

CE VREA AMERICA?

(Urmare din pag. I-a)

membrarea statului jugoslav. O foarte ciudată coincidenţă a făcut ca Donovan să vorbească în seara de 26 Martie 1941 la Radio New-York despre rezistenţa jugoslavă, iar în ziua de 27 Martie să aibă loc la Belgrad lovitura de stat a generalilor Bora Markovici şi Dusan Simovici. Donovan n'a fost singurul diplomat american, care a împlinit în Europa rol de spion, agent provocator şi saboteur. Fiindcă America făcând războiul după ritual judaic, îl face prin uneltire şi complot, dar fluturând steagul democraţiei, a acelei democraţii care a lichidat Franţa, Jugoslavia, Grecia, Polonia şi Omânia.

America este astăzi prizoniera judaismului. Opt milioane de jidani americani decid astăzi de soarta unui imperiu, în care nici un cetăţean nu vrea războiul. Americanii ştiu prea bine că Europa fără o Germanie puternică, este, precum a şi fost, un continent bolnav şi haotic, care nu va putea cumpăra munca lucrătorului american. Iar cei douăsprezece milioane de germani care se află azi în America ştiu că d. Roosevelt şi jidovimea care-l susţine nu luptă pentru America, ci pentru Anglia asupritoare de eri şi evreimea cotropitoare de mâine.

Fiindcă altfel nu se poate să nu-şi aducă aminte americanii că acum două sute de ani în fruntea eliberatorilor Americei de sub jugul Angliei au fost conducători şi eroi germani ca Jakob Leisler, care a murit pentru libertatea americană, sau generalul Friedrich Wilhelm von Steuben, care a condus lupta pentru libertatea americană în 1782. Istoria Americei este până la venirea jidovului rătăcitor din Europa, istoria unei ţări în care ideia şi eroismul german şi-au spus cuvântul.

Războiul pe care-l duce azi în felul ei America contra Germaniei şi a Europei aliate, nu este un războiu al tradiţiei americane, ci unul al meteicilor strecuraţi pe pământ american în ultimele decenii. Iar alianţa Americei cu Rusia Sovietică şi participarea ei la războiul bolşevicilor nu este decât tovărăşia sinistră a jidanilor plutocraţi dela New-York cu jidanii care măcelăresc astăzi poporul rus.

Răspunsul la întrebarea ce ne-am pus la începutul acestui articol: Ce vrea America? e foarte clar pentru orice clarvăzător: America vrea triumful judaismului şi crearea unei Europe judaice, care să distrugă orice urmă de naţionalism şi să nimicească independenţa popoarelor care au refuzat dominaţia iudaică.

Ion Sân-Giorgiu

CULMI ŞI ABISE

Neolatifundiarii

Dintr'o listă parţială de bunuri rurale evreeşti scoase în licitaţie publică spre arendare ne putem da seama în ce măsură lucra Israel în România spre a-şi întări poziţia lui dominantă aici. Deşteptul intelectual român, care privia clicotia jidănească ca o superbă superioritate idioală, nu şi-a dat niciodată seama de procesul de tenace substituire pe tăcute a indeului în proprietatea pământului străbun. Iată câteva cifre şi remarcăm înoodată ele sunt incomplete, ca parţiale: In judeţul Baia s'au scos în licitaţie spre a fi arendate 11 proprietăţi rurale foste ale jidanilor însumând global 2654 hectare; în jud. Câmpulungul Moldovenesc, 7 cu o întindere totală de 920 ha.; în jud. Dorohoiu, 8 cu o întindere de 1991 ha în judeţul Fălciu, 5 cu o întindere de 1897 ha; în judeţul Iaşi, 9 cu o întindere de 2073 ha.

Elocvenţa acestor cifre nu va scăpa, credem, nimănui. In locul vechilor boeri pământeni, păstrători de datini şi iubitori de ţară, s'au aşezat pe tăcute uzurpatorii, boeri de lege nouă, moşieri cu perciuni, cari nu ştiau să deosebească în tinereţea lor un plug de o grapă. Latifundiari la Baia erau până mai deunăzi Iulius şi Roza Iosipovici cu 619 ha de moşie, agonisită Dumnezeu ştie cum; latifundiari la Constanţa erau fraţii Bercovici şi A. Roşu 723 ha de moşie, la Dolj „bu. „boerul" Mosco Beligrădeanu cu 494 ha; în Dorohoiu opt asemenea „boeri" ţineau în mână economia agricolă a judeţului, Max Iosupovici la Hăneşti cu 494 ha şi alţi jidani mai mici pe restul moşiei de 149 ha; la Mitoc, Leon şi Carol Fischer pe 507 ha; iar Mosch Talmaciu, Lustgarten (Raul) Sencher şi Goldhamer, Solomon Smilovici, Iancu Cater şi Avram Calmovici constituiau nobilimea pământeană cu perciuni. La Fălciu numai 5 neolatifundiari: Herscu Pruim la Lunca Banului cu 250 ha; moştenilorii lui Carol şi Raşela Melixon la Odaia Bogdana cu 238 ha; aceiaşi la Bozia Nouă şi Popeni Sat cu alte 444 ha; Natan Uşer la Găgeşti Sat, Popeni cu 444 ha şi Leizer Leizerovici cu 471 ha chiar în hotarul Huşilor. La Iaşi „boerii" erau mai mici, dar mai numeroşi. In Prahova, Robert Weinberg avea numai păşune 500 ha.

Amintirei generalului Cavaler von Schobert

A căzut ca un brav la postul de comandă un mare general german şi un nepreţuit prieten al românilor, generalul Eugen von Schobert. A căzut în mijlocul soldaţilor Marelui Reich, pe care l-a dus în atâtea rânduri la biruinţă.

De generalul Eugen von Schobert ne leagă pentru veşnicie amintirea luptei în comun pentru izbânda aceleiaşi nobile cauze: stârpirea barbariei comuniste. Comandant al unui corp de armată alcătuit din unităţi germane şi române, generalul Schobert a luptat cu noi în Basarabia şi a avut mulţumirea de ostaş şi de om de a fi contribuit cu înaltele lui virtuţi de comandant la eliberarea acestui chinuit pământ românesc. Aici a învăţat să ne cunoască şi să ne preţuiască. Prietenia de arme românogermană n'a avut susţinător mai cald şi de mai multă autoritate, ca aceea pe care a manifestat-o în multe împrejurări generalul Eugen von Schobert.

In prezenţa sa, Fuehrerul Adolf Hitler, venit anume pe frontul răsăritean, a prins pe pieptul Mareşalului Ion Antonescu cea dintâi decoraţie din Ordinul german al „Crucei de Fier" acordată unui militar străin în acest războiu. El însuşi Cancelar al acestei înalte corporaţiuni a eroismului german, generalul von Schobert a fost ales de Fuehrer să decoreze cu „Crucea de Fier" pe ceilalţi mari comandanţi şi ostaşi români; generalul Ioaniţiu şeful Marelui Stat Major, generalul de corp de armată Petre Dumitrescu şi generalii de divizie Racoviţă şi Avramescu.

Când, acum câteva săptămâni numai, a fost chemat de trebile războiului să ia comanda în alt sector al frontului, despărţirea a fost emoţionantă. Ea arăta cât de adâncă şi cuprinzătoare era prietenia ce se cimentase în proba de foc a luptei în comun. Pe pieptul generalului Eugen von Schobert strălucea, alături de „Crucea de Fier", lumina albastră a crucei ordinului „Mihai Viteazul", semn de vitejie pe pământul românesc şi în climatul dârzeniei româneşti. Venise la comandamentul uneia dintre diviziile noastre, care luptase în sectorul armatei sale. Cuvintele de rămas bun ale generalului Schobert sunt încă vii în amintirea celor ce au avut fericirea de a le asculta. Ele mărturisiau simplu sentimentul de trainică prietenie ce s'a născut acolo în faţa adversarului comun. Iar în răspunsul generalului comandant al Diviziei noastre se răsfrângea mărea noastră admiraţie pentru acest ostaş de elită al armatei germane nebiruite. Spunea generalul român:

„Fiţi sigur, Domnule General, că ostaşii români vă vor întovărăşi în gând pe drumurile de noui biruinţe pe care porniţi acum în fruntea altei armate a Germaniei eroice".

Generalul Eugen von Schobert a luptat până la urmă, ca un Cavaler al Crucii şi a căzut pentru ea. Iar gândul nostru, care l-am urmărit cu admiraţie şi cu dragoste, se închină azi cucernic gloriosului lui amintiri de militar şi de german fără prihană.

Vechiu plan iudaic

Nu avem date asupra întregei proprietăţi rurale jidoveşti trecută din nou în mâini româneşti prin exproprierea de cauză naţională din toamna anului 1940. Ar fi însă interesant de cercetat, în ce măsură moşierii jidani au isbutit să ia locurile vechilor boeri pământeni sărăciţi prin exproprierea naţională din 1918. In orice caz, din datele pe care le oferă licitaţia amintită, avem un indiciu suficient, că Israel ducea tenace o politică de acaparare a resortului nostru vital: agricultura. Intr'o carte de aparenţe obscure a unui jidan pripăşit prin Franţa, un oarecare Ossi-Lourié, tratând despre revoluţia bolşevică, aflăm o foarte interesantă mărturie de modul cum lucrează pe plan istoric. „Marile revoluţii, spune Ossip-Lourié, nu aparţin exclusiv epocei în care ele isbucnesc; ele au dospit îndelung în covata vremii; lucrarea secolelor anterioare le-a fecundat. Se poate oare înţelege Revoluţia franceză fără opera secolelor al şaisprezecelea, al şaptesprezecelea şi al optsprezecelea". In România Israel pregătia pe îndelete o revoluţie pe măsura şi potrivit structurei organice a României, cum a pregătit secole revoluţia democrată dela 1789 din Franţa şi revoluţia marxistă extremistă dela 1917 din Rusia. Răscoala de la 1907 a fost o manevră a planului iudaic de acaparare agrară în România. Că trebuia să spargă rezistenţa pătarei noastre conducătoare, cea veche şi bună de altădată, care ţinuse pe jidani departe de brazda străbună, creind fals o problemă agrară, cu aspecte sociale şi naţionale exagerate şi chiar fictive.

Se joacă cu focul

La Londra s'a deschis o expoziţie, în care se arată „realizările" bolşevismului în Rusia. Se spune chiar că „expoziţia" are mare succes. Nu mai încap sălile decorate cu ciocan şi nicovală de mulţimea cucoanelor, care aleargă acolo ca să afle dacă Stalin e mai „nostim" decât Rasputin. Pentru cine ştie cum se fabrică succesul unei asemenea expoziţii, nu faptul în sine are valoare ci semnificaţia lui. Anglia se joacă cu focul. Franţa a făcut-o de asemenea acum câţiva ani şi a plătit scump jucăria. Era comunismul în mare cinste şi se bucurau comuniştii de mare trecere prin saloanele „lumei bune" franceze. Cuconelul cu nume ilustre din istoria Franţei, dar cu originile pe undeva pe la Vilna sau în ghetto-urile ruseşti, se încbunean după comunişti. Doctrina lui Karl Marx făcea miez de subtile discuţii „filosofice", iar când Franţa astfel „spiritualizată" a fost pusă în faţa unui efort serios, resorturile ei vitale au căzut moarte în drum. Acelaş lucru se petrece la Londra astăzi. Conducătorii Marei Britanii, cedând oportunismului, expun Anglia şi lumea marelui pericol. „Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz" vede just când scrie:

„Diplomaţia engleză ca şi cea americană se străduieşte şi în domeniul politicei externe să sprijine U. R. S. S. Politica britanică abea a netezit calea bolşevismului spre Persia de Nord şi a şi început să lucreze pentru a înlătura dificultăţile Rusiei Sovietice în sectorul finlandez. Anglia şi alţi prieteni ai bolşevicilor cred serios că ar putea aduce Finlanda să înceteze lupta împotriva revoluţiei noastre, să se mulţumească cu cele realizate până acum, astfel încât să fie asigurată legătura Uniunii Sovietelor cu nordul, la Murmansk, şi să se îmbunătăţească situaţia Petersburgului, care şi-ar vedea astfel asigurat spatele, nemai având a face faţă decât împotriva armatei germane.

„De altfel, o renunţare a Finlandei la continuarea luptei împotriva bolşevismului ar întări situaţia morală a Moscovei. Dar toată lumea ştie că nu poate să existe cel mult decât un armistiţiu trecător, iar nici decum pace cu purtătorii revoluţiei mondiale comuniste al căror ţel suprem este aplicarea în lumea întreagă a doctrinei lor, de distrugerea civilizaţiei.

„Anglia se străduieşte astăzi a susţine teza primejdioasă că Uniunea Sovietelor ar fi dispusă să devină în viitor „un bun vecin" pentru cei din apropierea ei.

In grava ei situaţie, Marea Britanie are nevoe de ajutoare puternice şi de aceea încearcă, fără scrupule, să întărească în toate privinţele pe aliatul bolşevic. Ea este gata să se preteze a deveni purtătoare de bacilii bolşevici".

Un act de reparaţie

Aşa am ajuns la brutala, nesocotita, asociala, antinaţionala şi neeconomica expropriere totală a marei noastre proprietăţi rurale. Când va fi timpul să vorbim în toată libertatea obiectivă de această chestiune, vom putea să stabilim documentar ciudate coincidenţe la epoca înfăptuirii reformei agrare din România. Ele dovedesc că opera aceasta de răscruce nu s'a făcut după spiritul şi sufletul românesc, nici potrivit intereselor naţionale ce se angajau în această mare prefacere, ci după sugestiile viclene ale lui Israel. E destul numai să amintim, că deşi reforma agrară a fost susţinută de toate instrumentele de acţiune zisă democrată în România, legea pentru punerea în circulaţie a bunurilor ţărăneşti obţinute prin împroprietărire a fost întocmită de un guvern foarte democrat şi votată de un parlament ţărănist, din care lipsiau însă „ţăranii" Zipstein, Schopkez şi Honigman. Această lege a deschis, mai cu seamă, drum liber aşezării jidanilor în conacele boereşti de pe moşiile expropriate vechilor proprietari pământeni. Boerii aceştia vechi, izgoniţi de la treburile lor străbune, au fost totuşi până la urmă vrednici de moştenirea numelui şi neamului lor. Cine a văzut în Parlamentul de la Iaşi gestul lor generos de a se despoia pentru binele comun al tuturor românilor şi a vibrat cu bucuria lor înlăcrimată pentru această epocă şi mare jertfă, pe care o socotiau necesară, nu poate să le poarte decât admiraţie şi respect. Nu ştiau, aceşti bravi patrioţi, că pe moşiile lor vor huzuri, după câţiva ani numai, Max Iosupovici, Herscu Pruim, Leizer Leizerovici, Carol şi Raşela Melixon...

Iată de ce exproprierea bunurilor rurale jidăneşti e un mare şi nepreţuit act de reparaţie.

d. i. c.

Detronarea orzului

In institutul german pentru cercetarea alimentaţiei animalelor s'au făcut experienţe în privinţa alimentaţiei celei mai favorabile pentru rumegătoare şi porci; rezultatele obţinute detronează în principiu orzul ca nutreţ. Un hectar de pământ cultivat cu orz dă în medie 1800 kg de amidon, cu cartofi 3100 kg, iar cu sfecle aproximativ 4500 kg. Organele de digestie ale rumegătoarelor prelucrează altfel nutreţul decât cele ale cailor sau porcilor. Astfel animalul rumegător produce dintr'un kg de cartofi 178 grame de grăsime, un porc însă 285 grame. Dacă animalul este hrănit cu sfecle, diferenţa este şi mai mare. Vita produce dintr'un kg desfecle de zahăr usele 136 grame grăsime, iar porcul 271 grame, decci aproape dublul. Dintr'un kg de orz însă porcul produce 130 grame grăsime, deci jumătate din cantitatea pe care o produce dacă este hrănit cu sfecle de zahăr uscate. Orzul înainte vreme constituia nutreţul principal pentru porcii de tăiat; a fost întâi eliminat decartofi şi astăzi îi ia din ce în ce mai mult locul sfecla de zahăr, care este de patru ori mai rentabilă, cel puţin în ceeace priveşte porcii. Aceste constatări nu or schimba numai nutreţul animalelor, ci vor avea o influenţă considerabilă şi asupra însămânţării ogoarelor.

Măsuri în contra evreilor în Ungaria

Recent a fost luată în Ungaria la 350 mari comercianţi de produse textile autorizaţia de vânzare. Magazinele trebuiesc predate succesorilor în interval de 6 săptămâni.

Delicatese chiezeşti

Anual se cheltuiesc în China milioane de dolari pentru cuiburi de păsări, care aci sunt considerate delicatese deosebite.

Statul miniatură Monte-Carlo

Monte Carlo — devenit celebru prin cazinoul său pentru jocuri de hazard, are numai 25.000 locuitori, dar în schimb aproape 150 înalţi funcţionari politici şi juridici.

SANKT-PETERSBURG

de HENRIK BLOCK

De când există oraşul Petersburg n'a fost niciodată obiectul unui atac militar. Nimeni din adversarii Rusiei n'a pretins să-l ia drept pradă de războiu. Acest lucru e uşor de explicat. Toate războaiele duse odinioară de Rusia purtau un caracter expansionist şi obiectivele lor se aşezau pe alte direcţii decât în nordul îndepărtat unde se găseşte Petersburgul. Chiar atunci când Rusia se găsea în situaţia părţii atacate, acest oraş rămânea la o parte de loviturile strategice. Napoleon, cu armata lui formidabilă, pornind din teritoriile poloneze, s'a îndreptat spre Moscova, (greşeala lui principală era că nu a luat direcţia Kiew-ului) neglijând cu totul capitala ruscască. Napoleon a simţit în mod instinctiv că inima Rusiei bate la Moscova şi nu la Petersburg.

Şi tocmai Petersburgul a fost cea mai mare ameninţare pentru Europa şi ca atare a fost zămislit de Petru cel Mare. „De-aici îi vom ameninţa pe Suedezi". Aşa spune Petru în poemul lui Puşkin „Călăreţul de Aramă". Trebue să ştim că pe atunci Suedia era cea mai puternică ţară cu care Rusia intra în contact direct.

După întoarcerea din prima sa călătorie în străinătate, Ţarul Petru a fost obsedat de ideia prefacerii Rusiei într'o mare putere. Lunga lui şedere în Olanda şi Anglia i-a trezit o patimă pentru mare şi convingerea că Rusia nu va fi niciodată o mare putere fără ieşiri la spaţiile maritime. Cu impulsivitatea care-l caracterizează, Petru şi-a îndreptat privirile spre mările care ar putea fi accesibile Rusiei. In primul rând s'a îndreptat spre Arhangelsk, la Marea Albă. Şantierele de acolo pentru construirea luntrilor pescăreşti au fost prefăcute în scurt timp în uzine pentru construirea navelor de mare tonaj, capabile să brăzdeze mări şi oceane. Insă specialiştii olandezi şi englezi aduşi pentru aceste lucrări l-au convins pe Petru că prin Marea Albă, prea îndepărtată şi îngheţată aproape tot anul, Rusia nu va deveni niciodată o putere navală de seamă. Atunci Petru s'a îndreptat spre frontiera opusă a Rusiei şi a început războiul cu Turcia, pentru a dobândi Marea Azov şi pe urmă Marea Neagră. Acţiunea aceasta a rămas de la început fără succes. I-a rămas atunci a treia direcţie: spre Marea Baltică, care tocmai atunci avea o însemnătate primordială, din cauza jocului de forţe între puternica Suedie şi Prusia ascendentă.

Războaiele lui Petru cu Suedia au durat 21 de ani. Chiar după primele succese, Petru s'a grăbit să-şi întărească poziţiile dobândite şi a pus în anul 1703 temelia oraşului Petersburg. Alegerea acestui loc nepotrivit pentru scopul urmărit se explică numai prin graba cu care a procedat Ţarul. El spunea că vrea să deschidă o fereastră spre Europa, dar pentru acest scop, mult mai potrivit ar fi fost Riga sau Reval şi nici decum localitatea suedeză Nienschanz, situată în fundul pungii formată de Golful Finic. Acest golf cerea totdeauna lucrări plictisitoare de despotmolire şi ieşirea din golf sub ameninţarea permanentă a acelor care deţineau strâmtoarea lor la ieşire în Marea Baltică. Nu e locul să analizăm cauzele cari au oprit pe Petru cel Mare să încerce sforţarea supremă spre a cuceri direct coasta Mării Baltice. Se ştie însă, că ieşirea liberă la această mare a fost dobândită de Rusia numai cu preţul unui şir de războaie ulterioare, care s'au sfârşit cu îndepărtarea Suedezilor de la ţărmul estic al Mării Baltice. Ultima etapă în această direcţie a fost trecută în 1809, pentru încadrarea Finlandei în frontierele Imperiului Rusesc. In ceeace priveşte pe Petru cel Mare, el s'a mulţumit cu oraşul şi cetăţuia Nienschanz, hotărându-se de a vrăji pe mlaştinele deltei fluviului Neva, un oraş demn de a fi capitala unei mari puteri. El se găsea în luptă aprigă cu Rusia cea reacţionară şi conservativă şi ştia că cea mai mare piedică în calea reformelor lui a fost şi a rămas Moscova, oraşul tradiţiilor obscure, oraşul eurasiatic, care după Petru, nu s'ar fi putut adapta unui ritm nou. Intemeierea Petersburgului însemna în această privinţă o ruptură atât de categorică cu trecutul moscovit, că Petru nici n'a vrut să dea noui capitale un nume rusesc şi a denumit-o Sankt-Petersburg, în cinstea patronului său şi în semn de admiraţie pentru cultura germană.

Din punct de vedere edilitar, a fost o nebunie de a aşeza un oraş mare în aceste locuri. Se ştie că întemeierea lui şi mai ales lucrările preparatoare pentru ameliorarea mlaştinelor au costat peste 1.000.000 de vieţi omeneşti. Zeci de mii de oameni aduşi din fundul Rusiei mureau aici de friguri. Petru a fost sfătuit chiar şi de unii străini, la care ţinea foarte mult, să renunţe la acest proiect dar Ţarul nu le-a dat nici o ascultare. El a condus în persoană lucrările celor peste zece guri care compun delta Newei. A construit câteva canaluri, a executat lucrări mari de îndiguire şi însfârşit, neţinându-se seama de sacrificii, a încătuşat natura, după propriile lui cuvinte, smulgându-i un loc pentru capitala sa. La moartea lui, în 1725, Petersburgul număra 70.000 de locuitori şi această populaţie se compunea mai ales din soldaţi şi din funcţionari. Negustorii şi meseriaşii aduşi cu forţa fugeau mereu. Atunci Petru şi ulterior urmaşii lui, au recurs la aducerea negustorilor şi meseriaşilor străini. De aceia populaţia civilă iniţială a Petersburgului reprezenta un conglomerat de străini şi această particularitate a oraşului a rămas pentru totdeauna. Din punct de vedere al iniţiativelor gospodăreşti, ca şi din punct de vedere industrial şi cultural, Petersburgul a fost şi a rămas mai mult oraş internaţional decât rus.

Petru cel Mare a simţit de la început acest neajuns din punct de vedere naţional şi de aceea a luat mai multe măsuri pentru a-l face atrăgător şi pentru Ruşi. Amintim numai fel de fel de avantagii şi privilegii pentru negustori, industriaşi, militari, preoţi ş. a., cari erau dispuşi să se mute benevol la Petersburg. Din ordinul Ţarului, au fost mutate din oraşul Vladimir la Petersburg moaştele lui Alexandru Newski, denumit aşa deoarece cu 500 de ani în urmă a învins pe Suedezi tocmai acolo unde a fost întemeiat Petersburgul. Moaştele sfântului au fost adăpostite într'o mănăstire (Alexandro-Newskaia Lawra) dotată în mod generos de Petru cel Mare.

Urmaşii lui Petru au continuat opera pentru desvoltarea noii capitale. Deosebit de reuşită în această privinţă a fost opera Ţarinei Ecaterina. Petersburgul a ajuns la o situaţie nu numai poeţii curtizanii, dar şi străinii îl numeau Palmira Nordică. Capitala a fost înzestrată cu o Academiei de Ştiinţe, cu o Academie Militară, cu primele şcoli superioare din Rusia. Patriarhatul fiind desfiinţat încă de Petru, a fost creiat în locul lui Sfântul Sinod, pentru conducerea supremă a bisericii ruseşti. Mutarea acestei biserici din Moscova la Petersburg a diminuat cu mult importanţa Moscovei în folosul noii capitale.

Cea mai splendidă perioadă a trăit-o Petersburgul în timpul domniei Ţarului Alexandru I (1801—1825), mai ales după terminarea războiului Napoleon. A fost introdusă o politică vamală avantajoasă pentru străini şi în foarte scurt timp Petersburgul s'a desvoltat simţitor din punct de vedere economic. Au fost invitaţi savanţi şi arhitecţi străini, iar oraşul s'a îmbogăţit cu o serie de construcţii europene monumentale în stil baroc şi empire. Pe atunci au activat în Petersburg Bastrelli, Falconette ş. a. Lor le aparţine construirea Palatului Iarnă, Catedrala Sf. Isac şi Soborul, care poartă numele Fecioarei din Kazan, Palatul Amiralităţii, Senatul, Sf. Sinod şi multe case particulare. In 1825 populaţia Petersburgului s'a apropiat de o jumătate de milion.

In acelaş timp Petersburgul a devenit şi centrul intelectual al Rusiei. Toţi savanţii, scriitorii şi artiştii au activat cu predilecţie în Petersburg, pe când Moscova a rămas centrul negustorimii şi a tradiţionaliştilor ruşi, de ex. al filoslavilor.

In tot timpul s'a observat o rivalitate între cele două capitale. Moscova a socotit Petersburgul drept un parvenit, ca un fenomen nerus şi s'a găsit totdeauna în Moscova oameni care profeţiau prăbuşirea şi prăpădul Petersburgului. Pentru mulţi dintre Ruşi, însăşi întemeierea oraşului şi mai ales înălţarea lui forţată şi ascensiunea lui nelimitată, conţinea ceva respingător şi umpleau inimile drept credincioşilor de un fel de spaimă mistică, care s'a refractat şi în mai multe opere literare Puşkin, Gogol, Dostoewski ş. a.).

Prima sa degradare Petersburgul a suferit-o prin schimbarea denumirii în 1914. Ultrapatrioţii ruşi l-au făcut Petrograd, deoarece cuvintele Sankt-Petersburg li se păreau prea urite. Oricum, dar „Petrograd" n'a fost niciodată. Intemeietorul lui i-ar fi putut da această denumire, dar el a vrut să evite chiar prin sunetul denumirii orice amintire a trecutului Rusiei vechi, fiindcă Petrograd este tocmai forma arhaică pentru noţiunea „oraşul lui Petru".

A doua degradare a Petersburgului s'a ivit după revoluţia bolşevică. Din partea lor este un fel de ingratitudine această renunţare la un oraş care le-a dat lor biruinţa şi care în cinstea biruitorului a fost schimbat în Leningrad. Insă reintoarcerea capitalei la Moscova are sensul ei. Bolşevicii au simţit în mod instinctiv că nu stau prea tare la Petersburg, tocmai la margi-

(Continuare în pagina 10-a).

DESPRE TĂCEREA IN RĂZBOI

de Dr. GOEBBELS, ministru a Reichului

Politica de ştiri este una din problemele cele mai grele ale conducerei politice a războiului. Nu există vreo pildă, ca undeva sau cândva să se fi purtat vreun război, fără ca guvernul să nu fi influenţat opinia publică. Problema este numai — cât de departe e permis sau trebuie mers pe această cale. Nici chiar în ţările aşazis democrate — cum se pretinde Anglia — în timp de război nu mai există ceeace se numeşte: libertatea de opinie. Fiecare ştire publicată, este citită şi ascultată nu numai de ţara proprie, ci de lumea întreagă şi se întâmplă foarte adeseori, că o ştire, care în ţara proprie este foarte folositoare, poate provoca grele pagube în ţara inamică. Se ştie că publicarea prematură a unor succese militare în războiul mondial, a dat de câteva ori indicaţii preţioase Statului Major francez în privinţa unor fapte până atunci necunoscute de el, provocând astfel compromiterea serioasă şi chiar anihilarea acestor succese. Bucuria poporului german sosea atunci prea timpriu şi de aceia era de scurtă durată.

In războiul acesta, serviciul de informaţiuni, în loc să se simplifice, a devenit şi mai complicat. In epoca radiodifuziunei şi a televiziunei, o ştire se răspândeşte ca fulgerul peste întreg globul pământesc. Abia a fost dată din mână şi vânzătorii de ziare din New York şi Tokio îi strigă titlul şi prin aceasta ştirea devine irevocabilă.

Omul de pe stradă işi dă rar numai seama de aceste perspective. Când el citeşte în comunicatele Inaltului Comandament că operaţiunile în Est decurg conform programului, el nu se gândeşte că prin ştiri se poate duce şi război şi că prin ştiri se poate face, chiar se şi face, politică. Numai rare ori îşi dă seama că în dosul unei fraze lapidare se ascund o mulţime de amănunte militare, pe care Comandamentul nu vrea încă să le aducă la cunoştinţa inamicului, deoarece — din motive bine determinate şi bazat pe nenumărate experienţe — Comandamentul presupune, că inamicul nu le cunoaşte încă. Fiecare judecă politica de informaţiuni numai după dorinţele şi necesităţile proprii. Datoria conducerei este însă a proceda şi aci exclusiv în interesele poporului în totalitatea sa şi în special în interesele armatei sale.

Avem, fireşte, şi noi, secrete militare şi politice, acestea rămân însă restrânse de obicei la un cerc foarte mic de iniţiaţi. Viaţa publică din Germania stă însă deschisă pentru cercetarea oricărui străin. Şi noi avem necesitatea de a închide pentru accesul public oraşe şi provincii întregi, cum se întâmplă totdeauna şi în Anglia. In orice caz nu permitem ca adversarul să ne impună politica noastră de informaţiuni. Ii răspundem când noi găsim necesar, nu când ar dori el.

Când noi nu reacţionăm la anumite minciuni ale lui, aceasta are motivele sale binecuvântate. Londra afirmă spre pildă, după un atac nocturn, să zicem asupra Berlinului, că aviaţia britanică a distrus anumite instalaţii industriale sau de comunicaţie. Aceasta nu trebuie să fie totdeauna intenţionată. S'ar putea închipui privită de englezi — o falsificare chiar, că Londra crede de fapt, bazându-se spre exemplu, pe descrierile superficiale ale piloţilor sau chiar şi aceştia să fie convinşi că au atins obiective deasupra cărora nici n'au zburat. Este oare în interesul german a atrage în mod special atenţia forurilor competente din Londra asupra eroarei lor sau este mult mai avantajos pentru noi a lăsa englezilor succesul psihologic, păstrând însă pentru noi succesul material? Aceasta este una din nenumăratele pilde ale activităţii zilnice a politicei de informaţiuni, care ne lămureşte însă suficient de ce este vorba. Politicianul de informaţiuni nu trebuie să uite niciodată că el vorbeşte în două direcţii: poporului propriu şi lumei, adică străinătăţii inamice. Adversarul lansează deasemenea, adesea, anumite ştiri, spre a ne sili la un răspuns într'un fel sau altul. El are cunoştinţă foarte slabă despre ceeace se petrece în Germania însăşi. Ca dovadă pentru aceasta să servească faptul, că în ştirile sale redactate cu anumit scop, el tatonează în întuneric şi astfel nu păstrează nici măcar aparenţa unei verosimilităţi. Astfel spre pildă el anunţă arestarea sau executarea unor personalităţi din viaţa publică pe care la noi ori cine le poate urmări activitatea or oficială. El va fi deci şi mai puţin în stare să obţină amănunte asupra evenimentelor militare, care sunt cunoscute numai de un cerc restrâns de persoane în legătură directă cu acestea!

De altfel politica germană de informaţiuni se bucură, atât în ţară cât şi în străinătate, de un credit aşa de mare, încât poate să-şi permită liniştit o nuinţenie temporarea. Englezii n'ar avea motiv să arunce pietre, fiindcă

(Continuare în pagina 8-a).

CRONICA LITERARĂ

de G. C. NICOLESCU

Straniile noastre moravuri

In numărul 127 din **Cercetul literar** (6 Sept. 1941), pe pagina ultimă, toată lumea a putut ceti, sub titlul: **Dela lingușire la agresivitate**, următoarea notă:

„De câtăva vreme, d. N. Mihăescu dela ziarul „Acțiunea", își întețește jignirile și insinuările împotriva d-lui Șerban Cioculescu.

Cum se potrivesc ieșirile recente, cu stilul epistolar obsecvios, de acum doi ani?

„Stimate și iubite
Domnule Cioculescu,

Aș fi dorit din toată inima să vă pot adresa o astfel de scrisoare, prin care, de pildă, să vă atrag — dacă v'ați fi lăsat! — în sursa unei discuții literare, din ale cărei desbateri să-mi rămână — scumpă amintire — în bibliotecă, subtilele dv. opinii autografe..."

Misiva se închina ploconit:
„Cu adânca mea admirație,
N. Mihăescu".

Ținem la dispoziția ziarului, unde d. N. M. își lungește cotidian platitudinea, facsimilul scrisorii; îl ținem și la dispoziția autorului ei cu condiția numai de a-l reproduce în „Acțiunea".

Până atunci, nu i se poate întoarce amnezicului lingușitor, decât o adâncă desconsiderație."

Așa dar d. N. Mihăescu, prin câteva articole, a pus în discuție fie autoritatea, fie eficacitatea punctului de vedere critic ale d-lui Șerban Cioculescu, lucruri care aparțin domeniului public, fără să facă, după cât ne amintim, nici un fel de insinuare privitoare la viața particulară a celui vizat. Acesta însă nu găsește nimic mai potrivit ca răspuns decât, fără cu măcar să-l pună în gardă, cum a făcut cândva un celebru erou al lui Caragiale, să publice un fragment dintr'o scrisoare personală mai veche prin care i se arăta considerație și chiar admirație, trăgând astfel concluzia tacită a inconsecvenței celui dintâi.

Dar ce mentalitate este aceasta? Un scriitor vorbea odinioară cu dispreț de „țigănia noastră literară". Niciodată nu l-am înțeles mai bine decât acum, când un om care trece atât de cult și atât de occidental în atitudini ca d. Cioculescu a putut avea o astfel de ieșire. Pe ce meleaguri trăim? In ce secol? Cum este cu putință să se petreacă asemenea monstruozități pe care le socoteam dispărute odată cu lumea lui Cațavencu? Ce mai putem pretinde lumii celeilalte, din viața politică, lumii care trăiește numai în materialism, lumii care luptă pentru existență și e în general cu nivelul intelectual destul de scăzut ca să-și închipuie că scrupulele sunt niște bagaje cu totul incomode în acest tournoi pe care-l constitue viața, unde „devori sau te devoră", dacă în lumea literară, adică acolo unde e legitim să aflăm spirite mai alese, cultură mai înaltă, sensibilitate mai delicată, cavalerism mai fără pată, desinteresare nobilă în pasiunea unică pentru abstracțiune mai absolută, se întâlnesc asemenea procedee? De unde am învățat asemenea stranii moravuri? Ce țară cu oarecare tradiție de cultură le mai cultivă și unde, între oameni civilizați, nu descalifică definitiv utilizarea lor?

Se va răspunde poate că notița nu este semnată — în **Scrisoarea pierdută** este vorba mi se pare chiar de o telegramă de acest fel! — și că ea nu poate fi atribuită d-lui Cioculescu. Lăsând la o parte detaliile de stil, care ar duce la o astfel de atribuire, d-sa rămâne responsabil de acest gest. In primul rând, d. Șerban Cioculescu este conducătorul revistei și, cu atât mai mult când era persoana d-sale în discuție, nota nu putea trece fără să-i aibă aprobarea. In al doilea rând, nimeni decât d-sa n'ar fi fost în posesia textului unei scrisori ce i-a fost cândva adresată.

Se bate toba pe toate drumurile mai tare sau mai încet, că nu avem suficiente libertăți. Incontestabil că o bună parte din libertățile individuale individuale, care constituesc un indispensabil bun cucerit de oameni cu trudă de-a-lungul secolelor din urmă, sunt pentru o vreme, în actualele împrejurări, restrânse sau supraveghiate. Dar o face Statul, prin oamenii care la un moment dat îl reprezintă, pentrucă se socotește în interesul general să se subordoneze totul unui ideal comun imediat. Este cu totul altceva când se ia în chip definitiv dreptul la discuție unui om, pentrucă odată a scris — încă într'o scrisoare particulară! — într'un anumit fel. Aici este cel mai grav și mai revoltător atentat la libertatea individuală, pe care toți oamenii care iubesc discuțiile libere și raporturile civilizate nu pot decât să-l reprobe cu indignare, firesc de a-și spune părerea.

In felul acesta este foarte ușor să avem autoritate. Oricine ne-a adresat o scrisoare în care nu ne-a înjurat grosolan nu mai are dreptul să discute nimic din activitatea noastră ulterioară, orice idei vom îmbrățișa, orice acțiuni vom întreprinde. Nici nu se poate închipui o concepție mai eronată despre libertate și niște moravuri mai stranii în raporturile scriitorilor noștri, cu atât mai mult cu cât ei nu fac parte din acel **genus iritabile vatum**, ci sunt critici, adică oameni pentru care obiectivitatea în discutarea ideilor este o normă mai presus de orice excepție.

Nu mă interesează polemica dintre d-nii Șerban Cioculescu și N. Mihăescu în sine și nu vreau să mă amestec în discuția domnilor lor. Ea poate continua nestingherită de aici înainte. N'am vrut nici s'o opresc, nici să iau apărarea vreunuia. Cu atât mai mult nu mi-aș permite un amestec în intimitatea concretă a lucrurilor, cu cât am raporturi personale foarte corecte cu amândoi combatanții: la revista pe care acum o conduce d. Șerban Cioculescu sunt colaborator, cu d. N. Mihăescu sunt coleg la Facultate — și nădăjduiesc că ele așa vor rămâne și de aici înainte. Rândurile de față — fiecare din cei doi o știe de altfel! — nu pornesc nici dintr'o excesivă și oarbă prietenie, nici din vreun resentiment care ar tulbura dreapta judecată.

Ele foarte simplu dintr'o elementară imposibilitate de a accepta o tranzacție cu conștiința mea. Căci spiritul meu de om care iubește cu pasiune libertatea, mai ales sub forma ei cea mai înaltă: libertatea de a discuta cu onestitate o idee, nu a putut să lase nesubliniată principial această insuportabilă mentalitate de Agamiță Dandanache, pe care din discuțiile literare trebue să o izgonim în primul rând.

Poate d. Șerban Cioculescu să aibă dreptate și să fi fost nedreptățit de d. N. Mihăescu. Două căi îi stăteau la dispoziție: sau o tăcere elocventă, dacă socotea lucrurile mai prejos de discuție, sau o lămurire publică a celor [illegible] minate, prin câteva articole care ar fi fixat punctul d-sale de vedere asupra problemei ridicate.

Calea pe care a ales-o, aceea de a publica un fragment dintr'o scrisoare particulară mai veche pentru a executa un fel de presiune morală (care în dreptul penal se numește mai neplăcut) în vederea viitorului și a conchide în chip tacit, în ce privește trecutul, că prin aceasta d. N. Mihăescu și-ar fi luat angajamentul să nu fie niciodată în desacord cu ideile d-lui Șerban Cioculescu, constitue un procedeu neconvingător și — din păcate, cum nu ne-am fi așteptat — cu totul lipsit de eleganță. Deasemenea, acest procedeu constitue mai ales o gravă vină împotriva valorilor spirituale a căror fundamentală lege de progres este desăvârșita libertate de discuție, libertate pentru care atâta lume se luptă, uitându-i însă cele mai elementare norme în momentul când intră în joc biata noastră proprie persoană.

AGENDA

DESCHIDEREA NOUII STAGIUNI teatrale constitue un prilej de mărturisiri și teoretizări pentru cronicarii dramatici. D. Manoliu a propus astfel, de curând, creiarea unei asociații a criticilor teatrali, asociație care să vegheze asupra seriozității și onestității cronicarilor dramatici. Este o intenție lăudabilă, dar credem că ea nu va deveni niciodată o realitate. Vorbind despre aceeași problemă, a onestității cronicei teatrale, d. Mihail Apostolescu aduce, într'un săptămânal literar, o serie de juste aprecieri asupra necesității cronicii dramatice și spirituale observațiuni asupra pericolelor care pândesc pe cronicarul teatral. Intre altele, d. Apostolescu afirmă că o cronică dramatică nu numai că interpretează fenomenul teatral, „dar îl și creiază actual pentru o revizuire permanentă". Pentru a-și atinge scopul acesta, cronicarul trebue să facă analiza, descrierea spectacolului și înregistrarea ecoului produs de el în totalitatea spectatorilor. Analiza are rostul să sesizeze momentele caracteristice ale jocului actorilor și amănuntele regizurii. Descrierea va înfățișa în cuvinte sugestive o imagine vie a spectacolului. Ecoul reprezentației în masa spectatorilor, dacă trebue luat în seamă și înregistrată nu poate fi însă un criteriu de apreciere al cronicarului, care are datoria să emită un verdict obiectiv, pe baza pregătirii sale estetice. Unui cronicar dramatic i se cere cinste, obiectivitate și consecvență. Elementare însușiri, dar mai întotdeauna trădate din pricina grabiei, prieteniei și tentației din culise. D. Apostolescu a făcut bine că a reamintit cu atâta sinceritate contrafilor săi rosturile cronicei dramatice. Indemnurile sale și propunerea d-lui P. Manoliu, ne fac să sperăm că în stagiunea aceasta vom avea doi informatori de bune intenții. Așteptăm opiniile celorlalți și — mai ales — activitatea pe teren a tuturor.

*

LUI JULIUS PETERSEN, cunoscutul savant german, mort la 22 August, îi închină rânduri de căldoroasă prețuire și duioasă amintire, d. prof. Ion Sân-Giorgiu în ultimul număr al excelentului săptămânal „Universul literar":

„Pentru cititorul român, Julius Petersen e desigur un nume necunoscut. Și totuș studenții români cari au frecventat cursurile universității din Berlin, au trecut cel puțin odată pe la lecțiile renumitului profesor de literatură germană. Figură rară de învățat și suflet nobil de umorist, Julius Petersen a fost timp de două decenii o fală a Universității din Berlin.

Venind din marea școală a lui Wilhelm Scherer și a lui Erich Schmidt, el a continuat opera pedagogică și științifică a acestora, înoind-o totuși cu puncte de vedere noi. El a menținut la catedra și seminarul său seriozitatea exclusiv științifică a dascălului care își frăsește cu entuziasm timpul și energia spre a creia elevi și a cultiva continuu prin ei înălțimea conștiinței pe care o socotea indispensabilă științei literare germane.

Julius Petersen a fost din pleiada profesorilor, care creiară știința în Universitate, dăruindu-și fără precupețire timpul și ridicând catedra la înălțimea unui necontestat for intelectual".

*

D. locot.-col. C. M. SANDOVICI, cunoscutul publicist militar, a tipărit recent o broșură în limba germană intitulată „Wohin?", în care prezintă interesanta problemă de strategie europeană. Autorul analizează situația geografică și strategică a României în aspectul general al unui războiu european. Broșura întregită cu hărți și date statistice, este deosebit de prețioasă din punct de vedere militar și documentar.

*

CETATEA MOLDOVEI frumoasa revistă lunară care apare la Iași sub direcția d-lui Gh. A. Cuza, aduce în ultimul număr (August-Sept. 1941) un bogat și interesant cuprins. D. A. C. Cuza scrie despre biruința românismului în războiul de astăzi și despre rezolvarea problemei didactice. Directorul revistei, d. Gh. A. Cuza, publică o frumoasă descriere a Bugeacului și o poezie („Răpirea Basarabiei"). Din restul sumarului mai cităm: Ioan Gh. Sorin (Petru Movilă și Sinodul dela Iași), I. Popovici (Administrația publică în Basarabia până la desrobire), G. D. Loghin (M. Eminescu și provinciile desrobite), d. I. Fr. Balez semnează cronica externă și începe publicarea traducerii unei Cărți a Kahalului publicată în Rusia de ebraistul I. Broiman în 1873.

Această carte a Kahalului desvălue acțiunile oculte ale Kahalului din Rusia, acțiuni care sunt identice pretutindeni.

I. Broiman, el însuși evreu, convertit însă de timpuriu la creștinism a cunoscut tainele din din propria-i experiență și din numeroase documente extrem de prețioase. Cetatea Moldovei va publica cele 17 capitole privitoare la acțiunile oculte ale Kahalului din Rusia, iar partea documentară va fi tipărită în volumul care ni se anunță.

ȘCOLI, COPII, VIAȚĂ

Inceput de an școlar.

Viața tumultoasă și freamăt de vieți în valuri de copii prin librării...

Cărți, caiete, și alte trebuitare sufletului dornic de viață...

Când dascălul a aplecat urechea la inima copilului, i-a pus în mână și cartea cea mai bună.

Și noi știm una...

Căci nu putem sta departe de felul cum se plămădește sufletul acestui neam.

Am văzut cărți și companii pedagogice...

Ochii ni s'au oprit asupra activității neobosite deși îndelungate a scriitorilor noștri îndeobște cunoscuți în materie. Sunt autorii Nisipeanu și Geantă, care au adus în școala noastră și în cartea ei un aer primăvăratec.

Invățători în elaborare, respectoși în principiile consacrate grijulii în realizare tehnică, acești doi scriitori ne-au dat manuale neîntrecute.

Iar când ministerul le acordă o aprobare și premii, înseamnă că într'adevăr prețuirea noastră este cu temeiu.

Le recomandăm călduros.

ȘCOALA MEDIE IN ITALIA

De vorbă cu D. Giuseppe Bottai, ministrul educației naționale, asupra pimei înfăptuiri, pe tărâm practic, a „Tablelor Școalei" geniala creație a spiritului mussolinian

„Tablele Școalei", dela apariția lor, au constituit un obiect de mare interes pentru toate cercurile pedagogice din lumea întreagă. Faptul că anul acesta începe să funcționeze Școala Medie, aport cu desăvârșire original al geniului mussolinian, discuțiile în jurul creației Ducelui au sporit și au devenit mai vii.

Pentru a înfățișa cititorilor noștri chipul în care funcționează noua Școală Medie, prin care Fascismul a revoluționat metodele de învățământ de până aci, am cerut corespondentului nostru dela Roma să caute a obține dela d. Giuseppe Bottai, ministrul educației naționale, o seamă de lămuriri cu privire la acest subiect. După cum se știe, Excelența Sa aplică, sub directivele Ducelui, „Tablele Școlii" pe tărâm practic, și este colaboratorul Căpeteniei Fascismului în marea operă de prefacere a învățământului.

N'au trecut nici două zile dela data când am cerut să fiu primit la d. ministru Bottai și Excelența Sa m'a primit pentru a-mi da personal lămuriri despre noua Medie.

După ce mi-a spus că este încântat să-mi poată vorbi pentru cititorii din România, cu naturaleța sa firească a intrat în subiect.

— Să vorbim, deci, despre Școala Medie. Discut și ascult cu plăcere discutându-se acest subiect nu pentrucă cea dintâi înfăptuire a „Tablelor" mussoliniene (luați seama, am spus înfăptuiri școlare căci nu ne mai găsim prin intrarea în vigoare a noui orânduiri școlare, în faza experimentală, ci pe tărâmul concret al aplicației) ar fi dat roade din belșug, dacă judecăm după împărtășirea unanimă, ci pentrucă viața morală — și Școala unei asemenea vieți este ceva cu totul impunător — nu are tipicuri, vreau să spun, nu are un mecanism statornicit cu desăvârșire. De aci decurge nevoia unei limpede priviri, tot mai limpede asupra principiilor pe care se întemeiază această școală.

— Programele, atât de revoluționare, au stârnit rezerve din partea corpului.

— Nu trebue să vă închipuiți că am ajuns la calea cea dreaptă din întâmplare. A fost nevoie de cinci ani de discuții și de serioasă cugetare. Adunând laolaltă experiența celor mai buni pedagogi și după ce a fost stârnit interesul pentru problemele didactice nu ne-am dat în lături de a examina sugestiile și obiecțiile aduse nouă atunci când ele au prezentat o garanție de seriozitate.

Trecerea bruscă dela un plan de studii pe celălalt, pe care aș fi ispitit s'o numesc căderea traumatică dela Școala Elementară la Școala Medie, trecere care stârnea confusii mentale de tot felul, nu va mai stânjeni pe nimeni deoarece pedagogii au înțeles că materia principală este materia vie, numită „elev", obiectul cel mai însemnat al studiilor lor de fiecare zi.

In Școala Medie elevii învață mai mult și se ostenesc mai puțin

— Toată lumea spune că — și dealtminteri cu toții putem constata acest lucru — la Școala Medie copii merg cu tragere de inimă. Explicația acestui fapt, iertați-mi ipoteza, nu ar trebui găsită care în faptul că la acest grad al învățământului elevii muncesc mai puțin?

— Vreți să spuneți: aci se învață mai puțin. Adesea noțiunii de muncă îi este asociată și aceea de oboseală. Astăzi, vă pot încredința că cel puțin băieții obosesc atunci când nu fac nimic. A sta pe loc este pentru ei o grea pedeapsă. Anumite metode de învățământ pretinde elevilor să stea liniștiți, nu numai cu trupul, ci și cu mintea cu închipuirea, cu inima. Astfel elevul nu muncește și din această pricină obosește. Am avut prilejul să constatăm că aceeași copii, care se trudeau până la o sudă și a gâfâi pentru a putea izbuti să desvolte și el o temă la o lună odată, acum își fac o plăcere din redactarea compunerilor libere și periodice, încât scriu dela sine una la fiecare două trei zile. Am urmărit să folosim setea lor de citit pentru a o schimba în râvnă la învățătură. Și astfel elevii au ajuns să citească numeroase cărți în răstimpul unui an, câte n'ar fi citit în întreg cursul gimnazial.

Trebue să conveniți că într'o școală în care se scrie și se citește mai mult se și învață mai mult.

Faptul că Cursul Primar (Școala Elementară) este frecventat cu plăcere de copii dovedește că reforma lui Giovanni Gentile în acest sector al învățământului a izbutit din plin. Iată de ce eu socotesc că inima acestei școli este plăcerea cu care ea este frecventată. Dealtfel, Școala Medie dovedește a fi o școală sănătoasă datorită unui element esențial: pedepsele. Statistica întocmită de mine ne dovedește că pedepsele disciplinare date unui contingent de 70 de mii de elevi se cifrează anual la 43.

Cum au fost întocmite cărțile școlare pentru Școala Medie

— V'aș ruga, Excelență, să-mi spuneți câteva cuvinte și despre cărțile școlare întrebuințate.

— Cu prilejul reuniunii editorilor, pe care am convocat-o în luna August a anului trecut, le-am arătat cum trebuie să aleagă autorii: **să cerceteze cu răbdare în lumea acelora care cultivă dezinteresați și cu credință cultura și care cinstesc cu truda lor neîntinată și cu mintea lor scăpărătoare disciplinele în sânul cărora lucrează; odată alese persoanele, să le ceară cărți, opere vii, iar nu manuale; și să nu uite că fața de acești oameni a precupeți ca la târg înseamnă, pe lângă a jigni, a nu face o politică editorială inteligentă. Adevărata cultură italiană nu trebuie să se silească a sta de vorbă cu copiii noștri.**

Trebue să recunosc că nici odată râvna editorilor italieni nu a fost mai cutezătoare și mai întelegătoare, că niciodată nu au desfășurat o activitate mai intensă. Școala italiană nu s'a bucurat niciodată de texte mai desăvârșite decât acelea oferite profesorilor pentru alegerea în vederea întocmirii listelor de cărți. La rândul ei comisia ministerială va face o alegere judicioasă a cărților, astfel încât să nu pătrundă în școală decât cele mai bune, rețineți: nu am spus **cele bune**.

— Credeți, excelență, că toată lumea a priceput măsura care impune elevului rămas numai la o materie să dea examen la toate materiile în luna Octombrie?

— Trebue să vă închipuiți că lucrurile se petrec astfel: în vară avem consiliu profesoral care hotărăște notele în urma examenelor: un elev are opt la latină, opt la italiană, nouă la istorie, nouă la geografie, nouă la desen, nouă la gimnastică și patru — iată partea vulnerabilă! — la matematici; profesorii se sfătuesc, dar până la urmă hotărăsc totuși — de multe ori fără o deplină împărtășire — căci legea este lege, să lase elevul corijent, urmând să dea examen la toate materiile în luna Octombrie.

Nădăjduesc că nu ați uitat că se poate întâmpla ca elevul să rămână repetent din pricina unei singure materii la care nu a obținut nota minimă de trecere.

La Școala Medie elevul dacă rămâne corijent la o materie trebue să repete toate examenele în toamnă și dacă nici atunci nu obține notă de trecere rămâne repetent

„Pentru o singură materie! — Se vaită și astăzi părinții copilului. Ei bine, știți ce m'a îndemnat să schimb sistemul? Tocmai plângerea aceasta a părinților. Ea nu înseamnă numai mărturisirea convingerii unui interes rănit. Căci ea are un tâlc ascuns, ce vrea să ne spună că între materii există o solidaritate. Materiile de învățământ au o legătură lăuntrică căci ele se luminează una pe alta, constituind o forță unică a rațiunii care este și ea unică.

— Atunci, Excelență, a fi tare la latină, la italiană, presupune a fi priceput și la matematică?

— Iată, înțelegeți, cum se cuvine actuala rânduială a examenelor căci ar însemna să-i [illegible] încercând s'o întrebuințezi numai pentru a lipsi elevii de bunele rezultate obținute, în loc să folosești aceste rezultate pentru a scoate din ele elemente favorabile aprecierii finale.

Examenul de italiană — spune o circulară adresată profesorilor — poate furniza elemente de judecată profesorului de matematică, iar examenul de desen profesorului care predă munca manuală, ș. a. m. d. Astfel înțeles, examenul este o încercare pe care elevul o înfruntă fără a fi împovărat, ci ajutat și apărat de materiile sale preferate, de obiectele, deci, care îi vor da putința să-și desvălue însușirile, activitatea, îndemânarea, acelea care vor putea răscumpăra și îndrepta lipsurile sale.

Intr'aceasta constă totul. Școala Medie are putința să deosebească între elevii buni și cei slabi, sau în orice caz putința să devină mai umană și mai dreaptă, în vreme ce sistemul celălalt pe care l-a înlocuit, evaluând în chip fragmentar, se găsea în neputința să descopere adevărata inteligență a elevului.

— Bine, dar, adoptându-se acest fel general de a judeca cunoștința elevului nu ar putea dacă ca un elev socotit a fi insuficient pregătit la o materie, să fie lăsat la examenul de corijență, pentrucă a uitat restul, și deci obligat să repete anul?

— Pentrucă a uitat restul, ați spus. Vă întreb, cum învățase elevul restul, dacă după trei luni de vacanță nu i-a mai rămas nimic în cap. Dacă s'ar întâmpla astfel, declararea repetenției lui ar fi cât se poate de dreaptă. Vi se pare cu putință ca un elev care a învățat să scrie corect, să poată uita total în timpul vacanței? Da, acest lucru era cu putință pe vremea când examenele însemnau o loterie. Atunci elevul pus în fața unei teme putea să se afle în situația de a nu se ști descurca. In Școala Medie, însă, nu mai există loterie, căci grija de căpetenie a profesorilor, în tot timpul anului, este studierea elevului. In Octombrie, profesorul numai are nevoie să-și recunoască elevul, dat fiindcă îl cunoaște încă din vremea când i-a făcut portretul după o naturală chibzuință.

Școala și Familia

— Ingăduiți-mi, Excelență, încă o întrebare. Ce trebue să facă părinții, față de sistemul judecării totale a elevului (**giudizio complessivo**), pentru a ști care sunt materiile pe care trebue copii lor să le învețe din nou pentru a trece examenul de corijență?

— Intrebarea dv. presupune o familie și o școală care în tot timpul anului nu au luat contact și nu s'au consultat. Eu nu pot admite această ipoteză. Faptele m'autorizează să cred acest lucru, mai ales după datele culese în primul an de funcționare. Nu vă puteți închipui cât de mult au trezit interesul părinților, care a vrut să discute îndelung cu profesorii, pentru a-și da seama dacă portretul făcut de aceștia cu prilejul probelor trimestriale corespunde originalului — aceste probe de care v'am amintit.

Discuțiile au fost foarte vii dar și foarte folositoare, deoarece a fost ușor în măsură să spună familiei: „acesta este fiul vostru și imaginea pe care v'ați făcut-o despre el este o imagine [illegible]". Trebue să conveniți cu mine, că un sistem care angajează o colaborare atât de strânsă și fără de care nu se mai poate lucra cu folos, este mai desăvârșit decât un sistem care ar ignora o astfel de colaborare.

ARMATELE RUSEȘTI DE ALTĂ DATĂ ȘI ARMATA ROȘIE DE AZI

de Lt.-Col. JUSTIN I. STANCOVSCHI

Până la începerea războiului actual, în jurul armatei roșie, creiată de regimul iudeo-comunist în 1917 în Rusia, a plutit un mister de nepătruns și discuțiile cele mai contradictorii.

Valoarea reală însă a acestei armate, s'a dovedit abia acum după izbucnirea războiului actual.

Lecția finlandeză, — când în trei luni de zile de lupte înverșunate, armata unui popor de 180 milioane, luptând în contra miliției unei țări de 4 milioane de suflete! cu greu a reușit să ducă războiul la bun sfârșit, — a dat mult de gândit asupra valoarei combative a armatei bolșevice.

Operațiunile militare desfășurate în stil mare pe imensul front între Marea Baltică și Marea Neagră, în decursul celor 2 luni de războiu, au făcut o lumină completă asupra forței morale și combative a armatei bolșevice, care n'a putut să facă față unui adversar puternic ca Germania.

Cu toată îngrămădirea enormă a materialului de războiu, modern masarea unor trupe numeroase în fața adversarului și cu toate fortificațiile puternice, armata bolșevică n'a putut să oprească înaintarea rapidă a trupelor germane și aliate, care în primul moment a avut o supremație completă, atât în aer cât și pe pământ și care, în primele șase săptămâni dela începutul ostilităților, au înaintat adânc în teritoriul sovietic, ocupând o suprafață teritorială mult mai mare decât întregul teritoriu german.

Pierderile enorme suferite în material de războiu și o treime din efectivele armatei roșie (vre-o 4.000.000 de morți, răniți și prizonieri) face aproape imposibilă o regrupare a armatei bolșevice, capabilă de a opune o rezistență îndârjită și îndelungată armatelor germane și aliate.

Nu avem până acum datele complecte asupra mersului operațiunilor militare, de pe frontul germano-rus ca să putem trage o concluzie definitivă.

Totuși, din cele relatate prin presă până acuma, reiese clar desorientare și nepregătire a comandamentului „proletar" superior al armatei roșie, care cu tot materialul de războiu modern și în cantități suficiente și cu tot stoicismul sălbatec al soldaților bolșevici n'a știut să oprească ofensiva fulgerătoare germană și să fie la înălțimea armatelor rusești de altă dată.

Războaiele trecute ale Rusiei

Nu se poate contesta în general caracterul pașnic al poporului rus care n'a cunoscut niciodată războaiele „dinamice", religioase sau pornite dintr'un spirit războinic de cucerire și cu toate acestea în decursul istoriei sale milenare Rusia a petrecut aproape două treimi din viața sa în războaie.

Iată cu cine și câți ani s'a războit Rusia în decursul secolelor:

La Apus	N-rul războaielor	Anii
Suedia	8	84
Polonia	10	64
Lituania	5	55
Livonia	3	58
Franța	4	10
Germania	1	3
Prusia	2	8
Italia	2	4
Austria	1	1
Ungaria	1	1
Austro-Ungaria	1	3
Anglia	1	3
La Sud		
Turcia	12	45
Crimea	8	37
Caucaz	2	66
Persia	4	18
In Orient		
Mongolia	7	130
Siberia	1	38
Regiunea Amur	1	[illegible]
Culdja	1	1
Hiva	4	6
Buhara	1	5
Kocand	3	18
Teka	1	3
Afganistan	1	1
Japonia	1	2

Total peste... 80 războaie cu 646 de ani.

Acest fenomen paradoxal se explică prin faptul că până la

(Continuare în pagina 8-a)

Cronica militară

Operațiunile în curs de pe frontul răsăritean par a pregăti noui și mari succese în lupta contra bolșevicilor. Fapt deosebit de important, este complecta încercuire a Kievului, care se complectează seria Odessa, Petersburg, care își are rostul ei militar precis. Aceste mari centre ale U.R.S.S. imobilizează în primul rând considerabile forțe armate sovietice, ceea ce constitue o subțiere apreciabilă a forței combative bolșevice.

In acelaș timp ,ele alcătuiau, în afară de Moscova oficială, mari centre productive, de a căror pierdere inevitabilă bolșevicii se vor resimți în curând. Apoi ecesce ele constituiau punctele de contact european, și de aici cu restul lumei, punte ari nu vor mai putea fi puse în funcție pe contul Moscovei și pe gustul jupânilor de la Londra sau New-York.

Rusia Sovietică e astfel izolată pe căile apusului de aliații ei. Calea spre Vladivostock e mult prea lungă și insuficientă, ca să mai fie luată în considerație, iar în Extremul Orient mai au și japonezii un cuvânt de spus. Este desigur un avantaj faptul că bolșevicii și-au deschis un punct de contact cu englezii în Iran. Dar cât valorează această deschidere pentru marile necesități de armament și de aprovizionări ale armatei sovietice în descompunere? Ea poate întârzia desnodământul, dar nu va salva de la dezastru regimul bolșevic. Germania este pregătită și pentru o campanie de iarnă, dacă nevoia o va cere, s'a spus deunăzi de la Wilhelmstrasse Dar nu trebuie uitat că mai sunt două luni bune până la intrarea în iarnă și situația sovietelor nu se poate îmbunătăți în acest timp. Pierderile de oameni și materiale de războiu se vor agrava și ele nu vor putea fi înlocuite în acest timp nici de englezi și nici de americani.

Calea mult dorită a Iranului nu aduce nici o îmbunătățire, s'ar crede că acum poate să curgă curentul, acum pot circula trenurile, coloanele nesfârșite de camioane și pot zbura avioanele de transporturi, toate încărcate, până la maximul de capacitate, cu arme și cu material de război. Nu lipsește deasemenea nici carburantul, fiindcă izvoarele de petrol din Bahrein, Batum și Mossul sunt în apropiere și stau la dispoziție. Astfel problema faimoasă este deslegată simplu și limpede iar Rusia — care nu duce lipsă de oameni, ci de arme și mașini — este salvată.

In teorie toate aceste socoteli sunt bune. In practică lucrurile au însă, totuși, alt aspect. Să chibzuim puțin în mod absolut obiectiv! In întreaga țară a Iranului există o singură legătură de cale ferată, care duce din Golful Persic, peste Teheran-Tebris, spre Rusia. O cale ferată cu o singură pereche de șine, mai mult de 5 trenuri pe zi, încărcate cu material de război, nu pot străbate această linie, chiar dacă numai din cauza lipsei de material rulant, vagoane stațiuni de apă și cărbuni și înainte de toate locomotive Din Golful Persic până la Tiflis un astfel de tren de marfă face cel puțin 4 săptămâni. Conținutul său nu ajunge — considerând punctele de vedere moderne — nici măcar la echiparea inițială a unei singure divizii de infanterie, fără a vorbi de o divizie blindată sau altă formație mare, motorizată. La aceasta se mai adaugă faptul, că echiparea inițială are o importanță mică. Totul depinde de aprovizionarea și reîmprospătarea neîntreruptă. Iran posedă în parte, șosele bune. Acest lucru trebue recunoscut. Astfel există, într'adevăr, o șosea bună de automobile pentru descongestionarea și înlocuirea liniei ferate peste Theran și Caucaz spre Rusia. Intreținerea permanentă a acestei șosele va costa mii de lucrători și o organizație formidabilă, ceva după modelul german „Todt". Pentru aceasta e nevoie de multe sute de camioane, ateliere de reparație, stațiuni de benzină, transmisiuni de știri și informațiuni și posturi de supraveghere. Toate acestea nu pot fi scoase din pământ. Și înainte ca marea operă să-și fi făcut efectul, a sosit iarna, cu toate greutățile sale, zăpadă și ighiață de un metru, frigul cel mai crâncen din munții Caucaz, ale cărui intemperii au cauzat, în războiul mondial, peirea unei întregi armate turcești. Toate celelalte căi posibile, poate, pe hârtie, ca spre pildă peste Afganistan-Turkmenistan, la est de Marea Caspică, sunt numai iluzii din cauza enormelor dificultăți de teren și a lipsei aproape totale de populație.

S'ar putea spune apoi, că tocmai acolo unde calea ferată și șoselele nu mai sunt suficiente, intervine azi avionul de povară și escadrele grele de transport vor reuși totuși să străbată, peste Iran, calea spre Rusia. Dar nici Churchill, nici Roosevelt nu sunt scamatori. Cei doui ar trebui să fie foarte mulțumiți dacă — ei și industria lor de război — ar reuși să construiască măcar atâtea aparate de vânătoare, de bombardament, de recunoștere și de școală, încât forțele lor aeriene să poată rezista, cel puțin într'o măsură oarecare în fața aviației germane. Peste toate acestea încă o nouă flotă aeriană de transport compusă din numeroase escadre — este pur și simplu o imposibilitate.

Nu trebuie să fie cineva profet spre a preciza azi, că în curând singura cale ferată și șoseaua din Iran nu vor fi suficiente rușilor și englezilor, fiindcă lacunele provocate de armata germană victorioasă în armamentul rus sunt prea mari și apăsătore, iar efectele lor se vor vedea în viitorul cel mai apropiat.

Viceanul atac desfășurat de britano-sovietici a îndreptat atenția întregei lumi asupra acestei țări care în ultimii zece ani era reprezentanta unei politice naționale proprii, iar în veacul trecut, până după răsboiul mondial, fusese calul de bătaie al puterilor străine.

Dacă astăzi, datorită străduințelor lui Churchill-Stalin-Roosevelt, de a extinde răsboiul cât mai departe posibil, au căzut sorții pentru Iran, apoi acest fapt se datorește poziției sale geografice deosebite și tonalităților configurației sale fizice. Toată lumea a învățat la școală, la cursurile de geografie, că această țară se chema Persia. Insă dela 22 Martie 1935, adică dela începutul 1314 după numerotația timpului persan, Persia a fost înregistrată în relațiile diplomatice ale tuturor țărilor, sub noua denumire: Iran.

Această titulatură a fost adoptată în urma voinței exprese, exprimată de acest stat, întemeiată pe considerațiuni istorice și științifice rassiale. Iranul însemnează Ariana sau țara Arienilor, în timp ce străvechiul nume: Persia, derivă dela Parsis, nomenclatură grecească dată unei provincii din sudul Iranului. In uzajul cotidian al limbajului propriu, Iranienii n'au cunoscut niciodată vreun alt nume al patriei lor, decât acesta: Iranul. Această schimbare de proveniență străină a numelui Iranului a devenit un fapt simbolic, odată cu ajungerea în fruntea statului iranian a lui Riza Șah Pahlavi, care născut la 1878, a fost investit cu demnitatea de „Șahin Șah Iran", începând cu data de 12 Dec. 1925. Acest fapt a avut o deosebită semnificație pentru evoluția culturală, politică și economică a țării, mulțumită calităților excelente ale acestui Șah, care a adus servicii uriașe neamului său.

Coloritul brun al hărții țării reliefează caracterul muntos al acestui stat, care în general s'a numit Podișul Iranului. Această țară de podiș, lipsită de fluvii, ape și confluențe și parcă despărțită de restul lumii, pare continuarea vestică a deserturilor Asiei Centrale și a țărilor stepelor înalte. Dar chiar așa de tăiată de restul lumii tot nu este, deoarece din vremuri străvechi, Iranul era țara intercomunicațiilor principale, nodul vital al drumurilor de caravane, dinspre și către țările atât de bogate în populație ale Asiei.

Granițele Iranului sunt: în nord, Marea Caspică și Câmpia Turanică, în sud, Golful Persic Golful Oman și Marea Arabică, în răsărit e mărginită de valea fluviului Indus și la vest, cu Câmpia fluviului Mesopotam, dacă privind lucrurile din punct de vedere geografic se include și Afganistanul și Belucistanul în aceste caracteristice ale geografiei fizice. Din suprafața de 2,6 mil. km. p., Iranul cuprinde 1.647.000 km. p. Locuesc pe acest teritoriu circa 15 mil. de locuitori,

---

VALOAREA TACTICĂ ȘI STRATEGICĂ A NIPRULUI IN ACTUALUL RĂZBOIU

Inaintarea trupelor germane și aliate în Ucraina cu rezultate atât de dezastruoase pentru bolșevici, a făcut ca ultimele nădejdii ale comandamentului trupelor sovietice să se bizuie de astădată pe Nipru, în vadele căruia sconteazā să constitue o nouă linie defensivă. Cursul operațiilor militare ale campaniei din est de până în prezent a demonstrat că albiile fluviilor nu constitue un impediment decisiv. Totuși bolșevicii cred posibil că acest fluviu al Rusiei Sovietice europene, al doilea în mărime după Volga, ar putea constitui o stavilă mai efectivă și mai puternică decât fluviile și râurile trecute până acum.

Niprul are o lungime de 2180 km. Dela Kiev, malul său drept deci cel vestic, este înalt și abrupt, cel stâng dimpotrivă, e neted. Trupele atacante germane și aliate care se găsesc pe malul povârnit, pot așadar, cu deosebită facilitate, stăpâni vadurile fluviului, având pozițiile superoare. Situația se prezintă într'un mod cu totul deosebit față de malurile mlăștinoase ale aceluiaș fluviu, în cursul lui superior. Și acolo sovieticii speraseră că se pot bucura de o deosebită protecție, dar spre îngrozita lor surprindere, au fost atacați chiar în pozițiile unde se așteptaseră cel mai puțin. După cum reiese din comunicatele comandamentului forțelor germane, trimise la timp, au format capete de poduri în parte, fără sprijinul armelor grele și păstrate și lărgite în plus, cu toate atacurile extrem de violente deslănțuite de bolșevici, cu tot felul de arme grele și de tancuri din cele mai mari. In timpul ce Niprul la Mohilev este larg numai de 80 m, la Kiew are o lățime de 320 m. și la confluența cu Marea Neagră, la Cherson este lat de 650 m. și adânc de 4 m., astfel încât și vapoare maritime pot naviga pe el.

Cursul apei Niprului este relativ regulat, totuși el se umflă și se revarsă peste maluri în epoca ploilor de toamnă și primăvara la topirea zăpezii. Acest factor nu are totuși mare semnificație.

Pentru bolșevicii cari se retrag în fugă disperată, Niprul devine un fluviu al Infernului. Avioanele Stukas germane bombardează neîncetat vadurile fluviului, pe cari se grămădesc în mase imense, unitățile sovietice de toate armele. Nu le-a reușit nicidecum bolșevicilor să-și salveze materialul lor de răsboi, trecându-l dincolo de Nipru. Datorită absolutei superiorități aeriene a aviației germane, nu există nicio primejdie pentru forțele germane, în caz că vor trebui să depășească și acest fluviu. Așișderea pentru pioneri, Niprul nu formează nicio problemă.

RĂZBOI sau PACE?

DE CE AU NĂVĂLIT ANGLO-BOLȘEVICII IN IRAK ȘI IN IRAN?

Iran, țara Armenilor — Drum de basm spre Teheranul înghirlandat de o vegetație feerică — Puțină istorie și geografie — Petrolul, bogăție blestemată — Orgii iudaice împotriva naționaliștilor iranieni și irakieni — Câteva fapte, care explică îndestul complotul anglo-bolșevic în orientul apropiat.

de ANTON PETRESCU

deși datele nu sunt absolut verificate.

PUȚINA ISTORIE

Fără cunoașterea istoriei țării, colonizarea ei, economia și cultura ei s'ar trece ușor cu vederea. Antica țară, „Media Mare", care formează centrul nord-estic al țării, reprezenta cea mai străveche regiune a culturii din întreg acest podiș, un teritoriu reliefat de culmile de munți brăzdați de numeroase și bogate ape, și care țară, mulțumită șirurilor înalte de munți dela margine și centurii deșerturilor, a oferit destulă protecție și sprijin împotriva atacatorilor săi. Drumurile caravanelor și ale pelerinilor se încrucișau aici. Apa constituia bogăția cea mai prețioasă a țării și populația care se ocupa cu agricultura, era de multe ori expusă lăcomiei și tendințelor de expansiune a popoarelor străine. Aici se găsește și Teheranul, capitala Iranului, având 300.000 de locuitori, și așezat pe o stepă înaltă, fiind un oraș cu minunate grădini și o imensitate de flori polichromate și parfumate fără seamăn. Douăsprezece porți cu sculpturi ghirlandate și împodobit ca nicăieri în altă parte, deschid străvechile ziduri și lucrări de fortificație căzute în paragină. Orașul este reședința Șahului, care în anotimpul verii, își schimbă domiciliu, plecând la „Băile Sultana" aflătoare la nord, unde are un castel propriu. In nucleul acestei țări din nord-vest, a cărei granițe de nord îl formează culmile muntoase al Elburului și tot acolo se găsește și țara muntoasă Feragan, vestită în toată lumea prin covoarele sale persane.

In regiunea centrală a Persiei se află frumoasa provincie Ispahan, care a rămas în istorie, din cauza atacului lui Timur Lenk, vestitul strateg mongol care a învins și pe faimosul Baiazid al Turcilor. Regiunea Siraz, celebră prin străvechile sale basme și legende orientale, despre a cărei luxuriantă și extrem de variată bogăție de trandafiri pomenește fiecare descriere veche a călătorilor celebri, se află în centrul sud-vestic al Persiei. Aici au trăit poeții Hafis și Saadi, (ilustru) poet Omar Kayam). Astăzi această regiune este într'o complectă paragină. Totuși mai înflorește industria casnică, se mai cultivă aici vița de vie și alte produse naturale, care își iau drumul către întreaga lume. Intre celelalte regiuni ale Iranului, cea din sud-estul Persiei este cea mai neroditoare. In spațiul est persic al provinciei Korasan, se găsește Meshed, localitate însemnată, fiind locul de pelerinagii al credincioșilor Siiti. Extrem de săracă în ape, este regiunea muntoasă est-persică, în care trăiește o populație de nomazi în veșnic neastâmpăr și în continue perspective de luptă.

In regiunea muntoasă din centrul Persiei, se cultivă opiul și bumbacul. Sediul principal al industriei covoarelor persane este Tabrisul în Asserbaidsen. In ceeace privește natura comunicațiilor, calea ferată transsiraniană care a fost isprăvită în 1938, după 8 ani de construcție, prezintă o deosebită importanță. Această linie construită din îndemnul Șahului Reza Pahlavi, străbate în două țara, pornind dela portul cu neînsemnat trafic Bender Sah (portul Regelui), și ajungând până la unghiul estic al Mării Caspice unde se află, portul Bender-Sah-Pur (Portului Prinților moștenitor). Această linie ferată reprezintă în afară de valoarea ei economică și valoarea simbolică a sentimentelor naționale. Dificultățile deosebite pentru viața iraniană consistă în faptul că regiunile cele mai bogate și mai valoroase din punct de vedere economic, se găsesc la periferia țării, deci sunt expuse atacurilor și penetrației străine. Dar cea mai importantă bogăție o constituie bazinul petrolifer din sudul Persiei. Pentru desvoltarea unei economii ar fi necesar și progresul unei industrii, care aici se află în stadiu modest, deși există uriașe bogății neexploatate în subsolul acestei țări. Iranul a cheltuit multă energie, a făcut mari jertfe materiale și a dovedit multă trăire a idealismului. Folositoare pentru progresul Iranului este desvoltarea orașului Meșed, un loc de pelerinaj, vizitat anual de 100.000 până la 200.000 de pelerini, care din ruinele de altă dată, a devenit un oraș nou. El este avantpostul iranian aflat în linia principală de rezistență contra Uniunii Sovietice și Imperiului Britanic. Pretutindeni se încrucișează sborurile avioanelor astăzi, acolo, unde odată mergeau caravanele cu specificul lor romantic împletit în povești cu furi celebri și cu eroi nemai întâlniți.

Epoca de spaimă și prigonire cu tot nesfârșitul ei cortegiu, arestări, dețineri, torturi, schingiuiri suferite de luptătorii sub egida naționalismului. Nenumăratele sunt semnele cari reliefează această stare de lucruri: în ziua intrării în marș a trupelor britanico-indiene în Bagdad, după fuga fostului premier Rașid-Ali-Kilani, evreii din Bagdad au ieșit cu flori și în cortegii pompoase în calea acestor trupe cari intrau triumfătoare, făcând tot felul de exhibiții, ca să le dovedească sinceritatea sentimentelor de dragoste și recunoștință, aplaudându-i și aclamându-i frenetic. Din această zi, Englezii folosesc pe evreii din Bagdad, numindu-i în posturile importante. Toți acești evrei au folosit de minune acest prilej unic, denunțând autorităților britanice pe toți adversarii lor personali dintre Arabi, declarându-i inamicii Marei Britanii. Oamenii cari n'au avut niciodată nici în clin nici în mânecă cu mișcările antiiudaice, pe temeiul denunțărilor pline de ură ale jidovilor, sunt târâți în fața Consiliului de răsboi militar britanic format special, judecați și condamnați în cete nesfârșite. Cea mai mică pedeapsă dată este estimată aceia a condamnării la muncă silnică pe timp de 15 ani. A mai fost creiată încă o Curte de judecată britanică, cu obiectivul de a cerceta împrejurările și preliminariile „rebeliunii irakiene", după cum a fost caracterizată din partea britanicilor. Ne mai puțin de 300 de politiceni și militari irakieni influențați și deveniți astfel incomozi, au fost citați până deunăzi în fața acestui tribunal special, al căru for anihilează cu desăvârșire orice vestigiu rămas al unei opoziții politice posibile. Toți au fost condamnați. Aici se desfășoară adevăratele procese monstruoase, conduse în regie de propaganda britanică. Anglia caută să furnizeze poporului irakian dovezile inedite, că conducătorii lui politici, care au îndrăznit să se opună actului de forță britanic, nu sunt decât niște „rebeli de proastă speță". Pe bună dreptate, un colonel irakian a accentuat cu ocazia introgatoriului său, că voința de împotrivire și de luptă în contra imixtiunii și actelor de forță engleze însumează un procent de cel puțin 90 la sută din întreg poporul irakian. Și dacă se judecă și se condamnă încadrați în această pretinsă rebeliune toți luptătorii naționaliști — atunci întregul popor irakian e format în unanimitate numai din rebeli, în care situație și el mărturisește că face parte din acești răsvrătiți.

Autoritățile militare britanice abuzează în chipul cel mai brutal, de puterea lor dobândită cu prilejul ocupării militare a țării, Mai mult de 2000 de Arabi au fost obligați și constrânși să lucreze la calea ferată ce se construește între Basra și Belgrad. lucrări concepute și realizate cu obiectivul ocupării și celeilalte țări arabe, limitrofe. Iranul, care decurând a căzut pradă acelorași cumplite grozăvii, ca și Irakul, dacă nu și mai îngrozitoare, având-se în vedere că în Iran acționează și barbaria bolșevică.

Arabii, care lucrează la calea ferată amintită, primesc o soldă zilnică corespunzătoare în moneda noastră cu 5 lei. Părăsirea șantierului de lucru este condamnată ca dezertare și tratată în consecință ca atare.

Teroarea britanică care a cuprins ca un vârtej aceste două țări arabe, a culminat prin execuția oficială a trei ofițeri superiori irakieni, în Bagdad, suprimați prin ștreang. In trei piețe publice diferite, lângă podul Guazi, în Babel-Sarki și în Babel-Moassam, au fost ridicate spânzurătorile pentru cei trei ofițeri acuzați de acte de sabotaj, trebuind să moară în acest chip mișelnic cu funia atârnată de gât. Massa populației adunată cu forța, pentru a fi deapururi îngrozită, a luat parte cu lacrimi în ochi la execuția dezonorantă a acestui act, care în mod obișnuit, nu este aplicat decât tâlharilor de drumul mare și ucigașilor de speța ordinară. Dar sângele martirilor făurește sămânța care încolțește pentru noui voluntari ai jertfei. Și astfel această dezonoare suferită cu prilejul executării celor trei ofițeri, a stârnit un val de amărăciune și de dispreț amestecat cu ură în cercurile corpului ofițeresc irakian. Intreg acest popor arab urzește și coace în stare latentă răsvrătirea împotriva acestei tiranii, așteptând [illegible] ceasul declanșării luptei.

EFTIN
ELEGANT
DURABIL

ÎMBRĂCĂMINTE PENTRU DOMNI, DOAMNE și COPII

Numai la

ILIESCU și BONDOC

MAGAZIN ROMANESC

STR. ȘELARI 11 TEL. 5.53.97
CAL. GRIVIȚEI 143 TEL. 4.43.28

EXECUTĂM COMENZI DE PRIMUL RANG

Cronica externă

Recenta cuvântare a președintelui Roosevelt a fost numai în aparență „teribil de războinică". In fond ea demască incapacitatea guvernului american de a face o politică limpede. Statele Unite, susține d. Roosevelt nu urmăresc să facă războiu, dar să apără contra Germaniei și Italiei, cari n'au altăceva în gând decât să debarce peste Ocean și să sugrume libertățile democrate ale americanilor. Realitatea este că d. Roosevelt neputând să declare războiu Germaniei antisemite, cum îi cere rabinul Wide, fiindcă opinia publică americană se opune categoric, face războiu deghizat, ordonând vaselor americane să atace oriunde ar întâlni unitățile Axei, declarând toate mările „ape defensive americane".

Președintele Roosevelt a spus că menținerea „libertății mărilor" face parte din politica istorică a Statelor Unite.

Președintele a crezut că poate caracteriza submarinele și crucișătoarele, care stânjenesc comerțul pe liniile de aprovizionare ale Statelor Unite, spre inamicii Axei, de „șerpii Atlanticului" și ca o amenințare a căilor libere în largul mărilor.

Nu am căutat un războiu activ cu Hitler, a pretins oratorul, și el a continuat astfel: Nu facem aceast nici astăzi Dar aici nu dorim o pace pe care am plăti-o cu prețul de a îngădui cancelarului Hitler să atace flota noastră și vapoarele noastre de comerț, atâta timp cât acestea se conformează legilor.

Intenția național-socialiștilor, a continuat d. Roosevelt, este de a înlătura libertatea mărilor și de a obține pentru ei înșiși controlul absolut și dominația mărilor. Indată ce ar obține controlul mărilor cale ar fi deschisă pentru proectele lor următoare și în deosebi pentru dominarea Statelor Unite și a emisferei occidentale, ceeace ar constitui o „dominație prin forță".

D. Roosevelt a reînoit apoi afirmația că Statele Unite fac o „politică de pură defensivă". Nimeni nu trebue să se oprească la lucruri mărunte și să se întrebe dacă Statele Unite trebue să înceapă apărarea dup al cincilea, al zecelea sau al douăzecilea atac.

„Timpul de a ne apăra a sosit acum pentru noi" — și-a încheiat președintele Roosevelt discursul.

Așa dar d. Roosevelt nu face războiu, dar se apără, ajutând pe bolșevici, complotând cu Moscova și cu Londra împotriva libertăților poporului Iranian și atacând, ca în cazul „Greer", ca să aibă o scuză în fața opiniei publice americane potrivnică războiului.

Intre fapta și verbiajul „democraților" e totdeauna o prăpastie. Caracteristic este modul cum s'a soluționat „democrația" cazul Iranului. In condițiunile impuse guvernului de la Teheran de către anglo-sovietici, cu concursul tacit al d-lui Roosevelt, se nimicește total și în modul cel mai brutal suveranitatea națională iraniană. Sub presiunea armelor, deci a forței pe care d. Roosevelt nu o poate admite la Hitler și la Mussolini dar o tolerează lui Stalin și lui Churchill, Iranul e obligat să se supună acestui dictat democratic.

„Menținerea concesiunilor petrolifere britanice.

„Sovietele vor obține concesiuni petrolifere în regiunile Koran și concesiuni de pescuit în Marea Caspică.

„Guvernul iranian nu va mai stingheri pe viitor interesele sovietice.

„Inaintare trupelor sovietice va fi oprită, cu excepția câtorva localități cari vor mai fi ocupate de soviete și al căror nume nu a putut fi deslușit la postul de radio.

„Guvernul iranian va menține trupele sale de poliție și jandarmeria.

„Guvernul Marei Britanii și cel al Uniunii sovietelor se vor însărcina cu cumpărarea trasporturilor de mărfuri de export iraniene".

In jocul acesta pertid Anglia caută o punte de salvare. Va fi pierzania ei și a zilelor democrației.

Germania și Italia nu au altceva de făcut decât să aștepte cu armele gata, calme și hotărîte, ferm decise să nu provoace incidente sau complicații, însă tot hotărîte ca fără șovăială să răspundă cu toate forțele lor și prin toate mijloacele la orice provocări, în conformitate cu dreptul de apărare, cu legile războiului și ale onoarei.

Se poate pune numai întrebarea de ce d. Roosevelt merge de azi înainte spre război, fără a se mai folosi de noui ipocrizii? Această atitudine este bazată pe faptul că situația Angliei este mult agravată și că războiul dus de Soviete se îndreaptă spre sfârșitul fatal. Anglia a dat dovadă de o nouă incapacitate și a asistat fără a face vre-o mișcare la admirabilele desfășurări ale ofensivei germane, pe frontul oriental.

Partizanii nord-americani ai intrării în război cred că acum este momentul de a interveni, spre a nu asista la o catastrofă și mai rapidă Noua etapă a ofensivei nord-americane confirmă imposibilitatea unei ofensive anglo-sovietice Rămâne însă să se vadă dacă bellicismul american va face o afacere bună prin participarea la conflict sau dacă poporul nord-american va avea de suferit surprise ireparabile.

DIN NOTELE UNUI COMISAR POLITIC

ATAȘAT PE LÂNGĂ O DIVIZIE BOLȘEVICĂ

Intr'o pădure de lângă Savatova la sud de Smolensk, s'a găsit în luna August, jurnalul unui comisar sovietic, atașat unei divizii ocii. Notele de acest comisar politic și cari cuprind perioada dela 26 Iunie până la 20 Iulie, merită un interes deosebit, pentrucă bazându-se pe date autentice, furnizează prima înfățișare sugestivă caracteristică din punct de vedere patologic a mentalității primitive și a „multiplei și rodnicei" activități a comisarilor din armata roșie, atât de des menționați în rapoartele militare. Fragmentele următoare din acest jurnal al comisarului sovietic au fost traduse textual:

„26 Iunie: La 26 Iunie, au aflat către ora 12, că a început răsboiul. Dela 23 până la 26 Iunie, eu am lucrat la mobilizare. Atmosfera care domnea printre soldații chemați sub drapel nu era rea. Contigentele de trupe sunt gata să intre în luptă... Comisarii sunt însărcinați să-și facă imediat toate preparativele pentru starea de răsboi. Iată-le:

a) Fiecare comisar va fi în permanență înarmat cu pușca sa încărcată; b) va avea totdeauna cu el masca de gaze; c) va avea în permanență asupra lui, o mare cantitate de muniții; d) jurământul militar va fi prestat; e) plăcile de identitate vor fi distribuite; f) va veghea ca soldații să fie în continuu ocupați cu ceva, pentru întărirea disciplinei; g) va da soldaților informații asupra politicei curente.

29 Iunie: dela 26 la 29 Iunie, s'a executat un marș. Comisarii trebuie să vegheze în tot timpul marșului ca nici un soldat sovietic să nu se urce în vreun vehicul. Comandantul călare va înainta în capul coloanei. Comisarii vor veghea ca nici un soldat sovietic să nu fugă. In această situatie, toți soldații sovietici vor fi imediat împușcați.

1 Iulie: ieri noaptea am asistat pentru prima oară la un bombardament aerian, ceeace era foarte primejdios. Detunăturile bombelor și țăcănitul neîncetat al mitralierelor avioanelor, puteau să scoată din minți pe orice om. Eu nu am putut să dorm toată noaptea, pentrucă bombardamentul era dirijat în mod principal, împotriva cantonamentului statului major... Cât despre jurnale, ele nu sosesc decât foarte rar. Radio nu există. Singur aparatul montat pe mașina comandantului diviziei poate să fie utilizat.

La 5 Iulie: avem morți și răniți... Comisarul regimentului, numit Jigorov, înarmat cu un pistol a dat o luptă cu 4 tancuri inamice. Totuși inamicul n'a suferit nici o pierdere(!!!) Diferite unități ale corpului nostru de armată n'au sosit pe front, deoarece au fost dispersate în divers locuri, drumurile de fier fiind întrerupe. Ieri stația Tsausiya a fost grav bombardată. Ori de câte ori un tren militar se apropia de această cale ferată, avioanele germane erau acolo și aruncau bombe.

11 Iulie: până acum nimeni dintre noi nu remarcase încă faptul că noi înaintam pe front. Abia în ultimele zile, Stalin ne-a dat indicații în această privință, cu prilejul discursului său adresat soldaților. Activitatea noastră cea mai importantă constă în faptul de a explica tuturor soldaților sovietici discursul lui Stalin, pe înțelesul tuturor. S'a constatat că, cu prilejul oricărei retrageri, bucătăriile de campanie și alte detașamente similare care se găsesc la ariegardă fug cele dintâi... Cât despre comisarii politici eu am impresia că au prea puține drepturi și în plus, sunt lipsiți și de energie. Ei sunt prost pregătiți din punct de vedere politic. Ar trebui să se creeze o școală înaltă pentru comisarii politici. Intotdeauna soldații unităților din rezervă se [illegible] trădători și rămân înapoi, de care fapt mi-am dat eu personal seama, din punct de vedere practic, la Cernikov. Această situație trebuie atribuită faptului, că toți comisarii și ofițerii cari sunt angajați aici, fac prea puțin uz de armele lor împotriva soldaților cari părăsesc unitățile, cum a fost cazul maiorului Streleovszki.

12 și 13 Iulie: a fost o luptă îngrozitoare. Unitățile învecinate au fost retrase, pentru care fapt comandanții acestora era vinovați. *Ofițerii și comandanții ca și comisarii n'au aplicat sancțiunile cari le incumbă împotriva dezertorilor și n'au dat ordin să fie împușcați. Dimpotrivă, de cele mai multe ori, ei înșiși s'au retras cei dintâi.*

17 Iulie: sunt foarte mulți soldați lipsiți de rușine. De exemplu, conducătorul unui vehicul a trecut pe lângă un comisar rănit, fără să se sinchisească de el. Comisarul a rămas locului, fără ajutor, timp de 2 zile. Astfel de soldați sovietici ar trebui să fie împușcați și încă nici aceasta n'ar fi îndeajuns pentru ei... *A fost încheiat un tratat cu Anglia, cărui fapt nu-i găsesc nici o justificare.* Lenin spunea în anul 1917, că suntem înconjurați de dușmani în toate părțile. Ar fi fost mai bine să se treacă la o ofensivă generală pe toate fronturile.

20 Iulie: scriu data de 20 Iulie, dar nu sunt sigur că este data exactă. Mi se frânge inima. Azi dimineață, au fost aruncate manifeste de către inamic. Acolo se putea citi: „exterminați pe comisarii politici, căci numai ei vă mint pe voi. Nu sunt decât puțini comisari. Ei vă împing la luptă, pentru că la urmă, numai ei înșiși să poată trăi bine". Aceasta este rău de tot! Soldații sovietici care strâng manifestele, sunt împușcați!

Aici se oprește jurnalul comisarului mai mare poate o divizie. Asupra soartei sale nu se știe nimic. (UTA).

ARMATELE RUSEȘTI DE ALTĂ DATĂ ȘI ARMATA ROȘIE DE AZI

(Urmare din pagina 5).

mijlocul secolului al XVIII-lea, Rusia nu s'a amestecat în treburile Europei și toate războaiele rusești au avut caracterul „apărării" intereselor proprii. Iar în timpul năvălirei hoardelor tătare și până la Petru cel Mare, nu putea fi vorba decât de autoapărare, legată fie cu retragerea armatei, fie cu ofensiva de înaintare.

Toate războaiele, care le-a purtat Rusia pentru chestiunile europene au costat-o jertfe enorme și n'a avut nici un rezultat practic cu toate victoriile obținute de armatele rusești pe câmpul de bătălie.

Este interesant să facem o scurtă recapitulare a războaielor purtate de Rusia dela Petru cel Mare încoace.

In 1709 Petru cel Mare, zdrobește în bătălia dela Poltava armatele Regelui Carol al XII-lea al Suediei și prin această faptă de arme Rusia își face intrarea în istoria Europei. Infrânt de adversarul său în 1700 la Narva, Petru cel Mare a întrebuințat răgazul de 9 ani, pentru a transforma armata moscovită, potrivită mai mult pentru cerințele evului mediu, într'o armată modernă, capabilă să înfrunte ori ce armată din Europa acelor vremuri. Incercarea a reușit și tot cursul secolului al XVII-lea a fost marcat de acest fapt.

Generalii germani au făcut minuni: în 1757 la Gross și Jaegersdorf, Aprаxin bate un corp de armată prusiac; anul următor Fermor își măsoară forțele chiar cu Frederik al II-lea, fără prea mult succes, dar la Kuernsdorf în 1760 Saltykov îl invinge; în 1760 un corp de cavalerie rusească ocupă Berlinul, iar un an mai târziu Buturlin obține noui succese în Prusia orientală. Numai moartea țarinei Elisabeta întâmplată la 25 Decembrie 1761 pune capăt înaintării rușilor în Prusia: Petru al III-lea ocupând tronul Rusiei și ca admirator al lui Frederik al II-lea, primul lui act este să recheme trupele sale din Prusia.

Impotriva Turcilor, a căror virtute militară nu era mai prejos de cât aceia a prusiacilor, trupele rusești obțin victorii egal de strălucite. După campania nenorocită de pe Prut, (1711) Petru cel Mare este obligat să restitue Sultanului cetatea Azovului pe care au cucerit-o în 1696; generalii Caterinei însă aplică turcilor lovituri grave: Ruminatzew îi bate în două rânduri în 1770, iar Orlow le incendiază flota la Toberm. In 1774 Rusia semnează cu Turcia un tratat prin care obține coastele septentrionale ale Mării Negre.

Suvarov, care s'a distins în campaniile contra turcilor, își mărește reputația prin campania din Italia unde înfrânge pe francezi la Cassano, Trebia și Novi, apoi prin marșul din Elveția, trecerea pasului Sain Gothard despre care marele Massena a spus că ar fi dat toată cariera sa să o fi putut face el. Dacă Napoleon a învins pe ruși, aliați cu austriecii, la Austerlitz — nu este mai puțin adevărat că două din bătăliile lor au fost nedecise: cea dela Pultusk și Eglau, și numai în 1807 victoria dela Friedland a obligat pe țarul Alerandru să ceară pace. In ce privește campania din rusia este cunoscută admirația pe care a inspirat-o marelui împărat rezistența dârză pe care i-au opus-o rușii și mai ales conduita lor strălucită dela Moscova și Borodino.

Nu toate aceste războaie au fost dictate de interesele pur rusești. Este suficient să amintim mai ales despre războiul de 7 ani pentru „moștenirea austriacă" și campaniile lui Suvorov din 1798-99, când Rusia fără nici un interes a întreprins o invenție contra Franței revoluționare, declarând printr'o declarație guvernamentală, că dorește să „elibereze Franța de sub anarhia revoluționară și s'o păstreze așa cum a fost înainte de revoluție"...

Apoi războaiele grele cu Napoleon din 1805—06 și 1812—1814, duse în numele „eliberărei Europei de sub așa zisă tiranie napoleoniană" și războaiele contra turcilor pentru apărarea populației creștine din Balcani, de pe urma cărora au tras foloase numai alte state și mai ales Anglia.

Cu cât însă războiul devenea mai technic și mai puțin romantic, aceste calități ale soldatului rus, nu mai erau suficiente. Victorioși încă în 1829 asupra turcilor, rușii au fost învinși de anglo-francezi în Crimea în 1854—55 și erau să piardă războiul contra turcilor din 1877, dacă nu obțineau intervenția armatei române.

Secolul al XX-lea este fatal pentru armata rusă. Războiul cu Japonia din 1905 a fost pierdut în condițiuni lamentabile, iar războiul mondial a însemnat pentru prestigiul militar al Rusiei un dezastru și mai mare, când intervenția Rusiei în 1914 pentru apărarea Serbiei, a avut drept rezultat, pe lângă jertfele enorme, omenești și materiale, ștergerea definitivă de pe harta geografică și chiar și a numelui însăși de „Rusia", transformat în „U.R.S.S.", care a intrat pe mâinile iudeo-comuniste ale Internaționalei a III-a...

Astfel s'a terminat perioada de glorie și decadența a vechei armate rusești.

Timp de 25 de ani, dela 1917 până la 1941, conducătorii Internaționalei a III-a, cu sprijinul capitalismului evreesc mondial, au făcut tot felul de experiențe asupra unui popor de 180 milioane de suflete, având la dispoziția lor numeroasele resurse ale imensului imperiu rusesc.

Iudeo-comuniștii au făcut eforturile enorme în domeniul militar și cel industrial, sperând că, cu ajutorul armatei roșii, vor reuși să provoace revoluția mondială și să stăpânească lumea întreagă.

In actualele împrejurări nu este suficient ca o armată să aibă armamentul modern, mașini perfecționate și tancuri multe, trebue să știe și să se servească de ele.

Instrucția insuficientă a ofițerilor Sovietici și ignoranța completă a generalilor comuniști, a dus armata bolșevică la dezastrul inevitabil de astăzi.

Produs din cicoare aleasă, printr'o cultură selecționată și îngrijită cu atenție.

La cafea cu lapte ia

Franck Adaus la cafea

Franck-Cafea

DESPRE TĂCEREA IN RĂZBOI

(Urmare din pagina 3-a).

ei se află, într'o casă de sticlă.

Dacă oamenii n'ar uita așa de ușor, ei n'ar mai crede în nici un cuvânt al Serviciului de Informațiuni din Londra. Ei au făcut numai pronosticuri false și totdeauna au afirmat neadevărul. Cine a afirmat că Polonia va rezista, că armatele acesteia ar sta la porțile Berlinului, că francezii ar fi intrat în Stuttgart, Franckfurt, Muenchen și Nuerenberg, că în câteva săptămâni rușinea nazistă va fi ștearsă de pe teritoriul Norvegiei, că germanii n'ar fi trecut de Liège, că ei vor suferi o catastrofă în Flandra, că tancurile lor operează, ca niște copii pierduți, în spațiul larg, că linia Maginot va rezista, că Parisul ne va costa un milion de morți, că pasul Rupel este de necucerit, că Anglia nu va ceda niciodată Creta, că în Răsărit n'am putea obține nici un succes teritorial, etc.? Cine a înșelat în modul acesta și nu meritădeci nici o crezare, — englezii sau noi?

Despre bolșevici să nici nu mai vorbim. Ei nu mint de nevoie, ci din pasiune. E răstoarnă pur și simplu faptele, schimbă semnele și nici nu depun măcar osteneala să dea știrilor lor vreo aparență oarecare de adevăr.

Acest procedeu nici nu contează. De unde iau însă englezii îndrăsneala să joace în fața noastră pe fanaticii adevărului, — ei, contra cărora putem produce, de la începutul războiului, și la fiecare ofensivă în parte, un registru uriaș de neadevăruri sfruntate? Ei nu au ce pierde în ceeace privește creditul publicistic. Tocmai în zilele și săptămânile în care — din motive militare — noi suntem condamnați la tăcere, ei au obiceiul să umple văzduhul cu strigătele lor mincinoase de izbândă, în mare parte din presupunerea eronată, că prin aceasta ne vor face să vorbim. O încercare improprie la un obiect impropriu. Noi suntem așa siguri pe poporul german, încă nu ne expunem primejdiei de a leza interesele națiunei vânând popularitatea. Poporul german așteaptă de la Conducerea sa, ca Reichul să fie dus la victorie, nimic mai mult. Tot ce face, este de competența sa. Ea singură cunoaște posibilitățile, ea examinează situația n interior și în afară, ea cunoaste șansele noastre, nu trece cu vederea nici o primejdie și face totul cu putință spre a servi poporul și spre a-i cucerit nsfârșit locul ce i se cuvineîn lume. Ea vorbește când e timpul de orbit și tace când e timpul să tacă.

A fost una din clipele cele mai mișcătoare ale războiului întreg, când Fuehrerul, cu prilejul proclamației sale către poporul german la începutul campaniei din Est, a declarat, că el fusese împovărat luni de zile cu griji grele și cu toate acestea condamat la tăcere. Numai acela poate înțelege ce înseamnă aceasta, care a asistat de aproape, luni întregi, la o astfel de tăcere. Acela știe deasemenea, că e mai bine de acel care poate vorbi sau cel puțin și ia drept de a vorbi, deoarece cuvântul sau nu are greutate. Tot ce poate fi mai greu pentru un om, este a avea, într'un război, pe umeri povara răspunderei pentru soarta unui popor, ba chiar a unui continent întreg, Fiecare are față de el datoria de a-l ajuta cu puteri îndoite, spre a-i ușura pe cât posibil această sarcină. Când tace el, care poartă răspunderea, atunci națiunea întreagă trebuie să păstreze o liniște respectuoasă, findcă nu arareori tăcerea sa crează, ceiace peste o zi și peste un an devine istorie.

Dr. Goebbels

PROBLEMA PETROLULUI RUSESC

Petrol către Baku? — această întrebare ar putea stârni zâmbete sarcastice, din cauza acestei știri care totuși a fost confirmată în mai multe rânduri. Această știre consta în faptul că Statele Unite, ca primă dovadă a prieteniei sale devotate pentru Uniunea Sovietică, a pus în marș către Vladivostok mai multe vapoare mari, încărcate cu produse petrolifere. E semnificativ transportul acestor produse petrolifere într'o regiune cu imense rezerve și capacități de exploatare în industria petroliferă, care ar da rezultate și mai mari în acest domeniu, dacă ar fi o exploatare rațională așa cum e de așteptat dela un stat modern industrial. Puțurile petrolifere din răsăritul îndepărtat sovietic se găsesc în jumătatea de nord a Insulei Sakhalin. Jumătatea sudică a acestei insule, numită Karatuto, a intrat în posesia japoneză din 1925. Japonezii nu au reușit să câștige de partea lor și partea de nord a insulei, încorporând-o Statului Nipon, cu toată intervenția în războiul civil sovietic. Soarta a vrut ca această provincie Karatuto, să se dovedească extrem de săracă în bogății miniere, în timp ce partea sovietică Sakhalin să dispună de rezerve considerabile de cărbune de piatră de optimă calitate, ca și de bazinuri petrolifere, a căror capacitate a fost apreciată de specialiștii americani, similară rezervelor dela Baku. Uniunea Sovietică a acceptat să acorde Japonezilor ca despăgubire pentru investițiile lor o participație la exploatările petrolifere din Sakhalin. Această situație a fost pusă în formă în sensul că întreaga regiune petroliferă a fost împărțită în perimetri și distribuite proporțional între Japonia și Uniunea Sovietică.

Japonezii au obținut rezultate mult mai bune decât bolșevicii. In afară de aceasta, petrolul exploatat prin mijloace proprii de către sovietici, a suferit o apreciabilă desconsiderare, din cauza situației critice a naturii comunicațiilor din răsăritul îndepărtat, astfel încât multă vreme, exploatarea rusească a fost depășită de concurentul ei japonez.

Iar când relațiile dintre Uniunea Sovietică și Manciukuo au devenit din ce în ce mai încordate, din cauza conflictului pentru zona căii ferate din răsăritul Chinei, s'a accentuat pentru Uniunea Sovietică necesitatea inexorabilă de a-și constitui o bază proprie petroliferă în răsăritul îndepărtat, adică de a dispune ca producția de petrol din Sakhalin să fie întrebuințată direct pentru trupele motorizate și pentru aviație. In capitala Chabarovsk a acestei regiuni a fost construită o mare rafinerie care să fie în situația de a acoperi nevoile armatei și armei aeriene din acest răsărit.

După știrile menționate, referitoare la livrările americane, mai ales de benzină pentru aviație, se pare că această rafinerie nu este în situația de a furniza combustibilul necesar, atât de prețios pentru aeronautică, astfel încât, obiectivul propus cu crearea acestei rafinerii de a face să nu depindă armata și aviația Orientului îndepărtat, din punct de vedere technic, de producțiile rafineriilor petroliere din Caukaz și Caspică, n'a fost obținut. Prin urmare, fără livrările americane, apărarea teritoriului sovietic din acest sector nu este asigurată nicidecum.

Pentru Japonia, petrolul din Sakhalin capătă importanță în proporția în care îi este barat importul de produse petrolifere din U.S.A. Căci în momentul de față, Japonia își protejează acest prețios material cu deosebite dificultăți din Indiile Olandeze. Ii stă în puterea și la îndemâna Japoniei să folosească acest prilej de a face să intre în proprietatea sa acest petrol care se găsește în fața ușii sale și în acest chip să scape de veșnica calamitate a insuficienței petrolului? Aici se găsesc germenii evoluției [illegible] situații care va scoate oricând în evidență anumite surprize.

Culise cu de toate

Vechile căi de comunicație ale Europei

Relațiile comerciale între Nordul și Sudul Europei sunt foarte vechi. Una dintre cele mai importante căi decomunicație preistorice ducea din Italia peste Alpi, dealungul trecătoarei Brennero (1370 metri) spr Nord, în valea Inn-ului și a Dunărei. In apropiere de orașul Linz, în Austria, începea o cale care ducea prin pădurea Boemiei, peste trecătoarea Kreschbaum, spre Moldova și dealungul Elbei spre Marea Nordului. Aceste drumuri erau colindate de traficanți care transportau obiecte de bronz din atelierele italiene spre Nord. Al doilea important drum era așa numita „Stradă a chilimbarului", despre care ne vorbește Tacitus. Strada începea la Est de Viena, la Carnutum lângă Dunăre, ducea peste Oder și Vistula spre Nord, spre Mara Baltică. De aci, mărfurile erau transportate mai departe pe calea maritimă. Datorită colaborării rodnice între diferiții savanți s'au putut descoperi amănunte interesante asupra relațiilor comerciale între Nordul și Sudul Europei. Prof. dr. Helge Backlund dela Universitatea din Upsala a raportat recent că acum 6000 ani oamenii din regiunea lacului Mälar lângă orașul Stockholm de astăzi mâncau struguri. Sâmburii scuipați au intrat în pământ, iar din lut s'au făcut apoi vase. Un arheolog a descoperit un astfel de vas și cercetându-se sâmburii negri găsiți, s'a constatat că sunt sâmburi de struguri. S'au continuat cercetările în privința provenienței strugurilor, constatându-se că aceștia au fost importați din țările mediteraniene uscați în felul stafidelor de astăzi. Un alt exemplu elocvent este acela al săbiilor de fir din timpul wikingilor. Aceste săbii cu podoabe din platină, aur și granit proveneа din Suedia, afară de ornamentele din granit dela mâner. Prof. Backlung a putut constata, după cercetări de podoabă de pe săbiile din timpul wikingilor sunt toate de aceiași origină și provin probabil dintr'o singură carieră din Asia Mică, fiind transportate până în Nordul îndepărtat.

O localitate lipsită de ploaie

Satul Bardowik pe Elba, la Sud-est de Hamburg, pe vremuri un mare oraș și patria longobarzilor, este prima localitate în Germania, care a reușit să fie lipsită de ploai. Deoarece este situat în Lünebur-ger Heid, o regiune deșartă, satul suferea din cauza scăderii nivelului apei subterane. Cu ajutorul statului, localitatea și-a construit o instalație specială, iar acum ținutul are destulă apă datorită unor aparate care distribuie umezeală. Datorită acestei instalații, s'au putut recolta pe acest teren atât de sărac, zarzavaturi din belșug.

Cel mai bătrân gondolier

Alessandro Grossi, cunoscut de toată lumea sub numele de „Barba Checo", a fost cel mai bătrân gondolier venețian. El a murit zilele trecute în vârstă de 99 ani și mai avea două zile până să împlinească 100. „Barba Checo" nu era numai cel mai bătrân gondolier venețian, dar și cel mai cunoscut și cel mai căutat de călătorii plimbărilor pe lagună. Cu gondola lui, el a participat la mai toate expozițiile maritime din Europa și America. Casa lui „Barba Checo" este un muzeu de trofee câștigate în competițiile nautice, căci celebrul gonolier era în acelaș timp un pasionat sportiv nautic.

Grosii a ffost în acelaș timp și un mare patriot. A fost, ca și frații săi, mâși Roșii de ai lui Garibaldi. Căzuți în chip eroic la Trentino. Obligat să slujească în marina austriacă, a fugit cu o barcă de la Triest și a debarcat după o călătorie plină de peripeții la Ancona. Austriacii l-au condamnat la moarte și erau câe p'aci săl prindă, dacă norocul nui venea într'ajutor. „Barba Checo" a fost și unul din luptătorii pentru alipirea Veneției la Regatul Italiei.

Pitorescul Veneției pierde prin moartea, aproape centenarului Grossi, una din figurile cele mai caracteristice și cele mai simpatice, iar copiii fermecătorului oraș nu vor mai avea de acum înainte cu cine face schimb cu mărci străine și nici pe cine trage pe sfoară în acest schimb, pe care bunu „Checo" îl știa a fi totdeauna în favoarea lui. „Ii vedeți? aceștia sunt copiii Ducelui și copiii mei și mâine ei vor fi copiii Italiei întregi" — spunea bătrânul „Checo" clienților lui arătându-le către un pâlc de copii, cacre-l primeau pe mal cu urale.

„Satul Soldatului"

Zilele trecute, d. Adelchi Serena, secretarul Partidului Național Fascist, a inaugurat „Satul soldatului". Acest „sat" este o creație cu totul originală a Operei Dopolavoro a orașului Roma pusă la dispoziția soldaților italini. In piața „Vittorio Emanuele", cele patru sectoare dopolavoristice al urbei, au clădit 41 de case pitorești unde soldații italieni, în trecere prin Roma, pot veni să se odihnească și să cumpere cu prețuri maximale alimentele de prima necesitate. Pe lângă aceste case au fost instalat turnuri sportive de mici dimensiuni și un teatru de păpuși, unde soldații își pot petrece câteva clipe senin, înainte de a porni p unul din numeroasele fronturi p care le susține Italia în lupta ei pentru biruința Axei.

Castelul subteran al lui Stalin

Ziarul suedez „Afton Bladet" relatează că un emisar sovietic a descris cu amănunțime Castelul subteran al lui Stalin, în care va avea loc conferința celor trei puteri în Moscova. O mare parte a Kremlinului s'a trasformat într'o imensă cazemată de beton armat. Aceasta relifează dorința viu exprimată a lui Stalin de a-și construi un cuib propriu „din dragoste de pace și liniște", după metoda bandiţească, pentru orice surpriză. Subteranul local, sediul stăpânului roșu, a fost construit de arhitectul sovietic Jofan, care a ridicat și alte multe edificii ca de pildă, pavilionul bolșevic dela Expoziția mondială din Paris.

Stalin își duce viața în această acropolă subterană, care pentru munca veșnică de minier a acestui șobolan mâncător de noroade, este o rezidență comodă. Și ultima mândrie difuzată de bolșevici constă în faptul că „acest Castel subteluric al lui Stalin este invulnerabil pentru bombele germane". Toată lumea cunoaște obișnuitul proverb: „Cine sapă groapa altuia, cade el însuși în ea!" Poate că de aceea dictatorul subteran s'a îngropat din timpul vieții.

Primul clown

Primul care a creiat figura lui „August prostul" la circ a fost Rom Belling.

18.000 maimuțe pentru experiențe științifice

In portul New-York au sosit recent 18.000 maimuțe. Aceste maimuțe sunt destinate experiențelor științifice din laboratoarele americane. Și aci se constată o ridicare a prețurilor și dificultăți de transport din cauza lipsei de tonaj. In timp ce înainte de războiu se importau anual din America latină 15.000 maimuțe la prețul de opt dolari maimuța acum importul este foarte neregulat, iar prețul dublu.

Sacrificii pentru știință

D-rului Felix Lobligod i-a fost amputat recent al doilea braț. Cunoscutul radiolog francez a pierdut acum 15 ani mai întâi mâna dreaptă și apoi tot brațul, din cauzu efectului razelor cu care făcea experiențele sale. Apoi razele au atacat și mâna stângă. Cu toate suferințele sale proprii, savantul nu a încetat niciodată să cerceteze efectul vindecător al acestor periculoase raze, în folosul științei și spre mântuirea oamenilor bolnavi de cancer.

Muzeul vinurilor

In orașul german Speyer există cel mai mare muzeu al vinurilor. Până acum câțiva ani se arăta aci și cel mai vechiu vin din lume, într'o sticlă sigilată, desigur corespunzător de prăfuită.

Un aparat pentru prinderea muștelor

Direcțiunea grădinii zoologice din Paris și-a așezat în parcul ei un aparat ecu totul nou, care atrage muștele. Datorită acestuia, grădina zoologică dispune de suficientă „carne" pentru o serie din locuitorii săi, soluționând astfel în chip fericit problema aprovizionării.

Isprava unei berze

Lucruri ciudate se întâmplă în acest război. După ce recent un trăznet a pus în acțiune o sirenă de alarmă într'un oraș italian, aflăm acum că în portul Bone din Alger a avut loc zilele acestea o alarmă antiaeriană de mai multe ore, fără ca să se poată constata motivul. Când autoritățile s'au convins că nu e nici un pericol și populația a ieșit din adăposturi, s'a constatat că o barză, care se lovise de un fir electric, a provocat un scurt circuit, punând astfel în acțiune sirena de alarmă.

Sgârie-nouri din sticlă...

In statul nord-american Toledo (Ohio) a fost terminată recent construcția unei case complect din sticlă legate între ele cu ciment, datorită unui nou procedeu de turnare. Arhitectul Frank Lloyd Wright, constructorul casei, speră că după reușita acestui experiment va clădi în curând la New York sau la Chicago primul sgârie noui din sticlă.

Orhideele

In botanică se cunosc astăzi peste 15.00 feluri de orhidee. Pentru orhidee deosebi de prețioase unii amatori plătesc până la 120.000 lei.

Pentru prima oară observată prin hipermicroscop evoluția vieții bacteriilor

Baronul von Ardenne din Berlin, unul din deținătorii medaliei Leibnitz a Academiei științelor din acest an, a raportat recent asupra experențelor făcue cu hipermicroscopul electronic de 200.000 volți, construit cu ajutorul statului german. Pentru prima oară a putut fi eviată, cu ajutorul nouilor metode, uciderea substanței vitale prin razele electronilor și fotografiată prin hipermicroscop evoluția vieții bacteriilor. Insemnătatea acestor constatări încă nu poate fi apreciată; știința germană însă a creiat prin hipermicroscop cercetării biologice și medicale mondiale un instrument de o importanță unică.

Muzeul cântăreților din Nuernberg

La Nuerenberg există un Muzeu al cântăreților germani unde se poate vedea piatra funerară a celebrului trubadur Heinrich von Meissen, despre care se spune că a fost dus la mormânt de femeile din Mainz.

Fondatorul chimiei juridice

Profesorul universitar F. L. Sonnenschein este acela care trebuie considerat fondatorul chimiei juridice moderne.

Efectul hemostatic al salivei

Este un lucru cunoscut că scurgerile de sânge, care se produc în cerul gurii, se opresc repede, fără să fie necesară o intervenție artificială. Până în prezent nu s'au făcut cercetări pentru a constata cauzele. Primul care s'a ocupat cu aceasta este d-rul Wilhelm Müller. Prin cercetările făcute, despre care raportează în „Wiener medizinische Wochenschrift", s'a constatat că udarea continuă a cerului gurii cu salivă produce oprirea rapidă a scurgerii sângelui, ceeace s'a dovedit prin numeroase experiențe făcute la animale. Un animal a fost trânit în acelaș timp în două locuri: o rană a fost acoperită cu un pansament înmuiat în salivă, iar cealaltă numai cu o simplă soluție fiziologică de sare. Indiferent dacă a fost întrebuințată salivă dela om sau dela animal, după câteva clipe a încetat, scurgerea cealaltă mai sângera. Extracte sângelui la o rană, în timp ce din glandele respective au dat aceleași rezultate. Aceasta se datorește influențării asupra formării de thrombin. De o deosebită importanță în aceastã privință sunt experiențele făcute cu injecții de salivă în vine, care arată că saliva are și aci un efect, urcând presiunea sângelui chiar. Din aceste experiențe reiese că saliva provoacă la locul rănit o schimbare a sângelui, deci închegarea lui, și că influențează asupra vinelor, contractându-le. Ambele căi duc practic la oprirea experiențe asupra faptului dacă din aceste cercetări se pot trage concluzii care pot fi aplicate în practică la tratamentul rănilor.

Marea Bătălie dela Lipsca

Una dintre cele mai mari bătălii ale istoriei este aceia dela Lipsca, care a durat dela 16 până la 18 Octombrie 1813. Curățirea câmpului de luptă a necesitat trei săptămâni, numărându-se după această bătălie în total peste 90.000 morți și răniți.

O CARTE INFAMĂ

„Istoria literaturii române" de G. CĂLINESCU nu este numai o carte lipsită de obiectivitate, ci un atentat la sănătatea spirituală a neamului

de LOYOLA

Am în față un articol-pledoarie pentru autorul „Istoriei literaturii române", articol scris de un critic mai bătrân decât G. Călinescu, dar de aceeaşi formaţie şi atitudine spirituală. Articolul se începe cu fraza „simţul dreptăţii ne obligă să recunoaştem mai întâi..." Şi urmează aproape o coloană de elogii aduse talentului literar, spiritului latin (?), finului simţ estetic, etc., calităţi, pentru care bătrânul critic îşi arată admiraţia. Aceeaşi admiraţie o are în faţa „mobilităţii ideologice", ca şi când inconsecvenţa ideologică ar putea fi obiect de admiraţie!

După ce s'a extaziat în faţa calităţilor călinesciene, criticul, socotind că s'a achitat de datoria pe care o avea faţă de discipolul său, formulează şi o serie de grave obiecţiuni, cu care ar fi putut să-şi înceapă deadreptul articolul. Obiecţiunile sunt fireşte atenuate prin fraze ca aceasta: „cu toate aceste mari însuşiri de expresie artistică, de..., de...", după care ni se spune pur şi simplu că „d. Călinescu nu era indicat pentru a scrie o *istorie a literaturii*, din lipsa unei calităţi şi mai esenţială (sic!) de cât toate celelalte, cel puţin în această categorie de activitate: *obiectivitatea*". Nici vorbă că *obiectivitatea* este „cea mai esenţială" calitate ce se cere în alcătuirea unei istorii a literaturii. Lucrul acesta l-am spus şi noi în articolele precedente şi am arătat în ce constă lipsa de obiectivitate a esteţului ieşan. Oricât ar îndulci mai departe adevărul dureros pentru discipolul său, bătrânul critic nu poate atenua cu nimic grava acuzaţie pe care i-a adus-o. Dar paginile istoriei pe care a scris-o Călinescu nu dau numai impresia „unei foi de temperatură, buletin al schimbăcioaselor relaţii personale ale autorului". Şi-atât ar fi fost fireşte destul pentru ca voluminoasa carte cu poze să nu-şi justifice titlul de istorie a literaturii. Această carte suferă de vicii şi „mai esenţiale", vorba criticului.

In numerele trecute ale revistei noastre am arătat care sunt acele vicii: indiferentism faţă de fenomenul naţional, oportunism, simpatie pentru jidani şi literatura lor.

Apărătorul lui G. Călinescu nu putea trece cu vederea aceste obiecţiuni ale noastre. Având însă şi el simţul naţional tot atât de tocit ca şi discipolul său, abordează chestiunea prezenţei scriitorilor jidani într'o istorie a literaturii române într'un alineat confuz, în care ni se vorbeşte despre estetică, despre fuziuni parţiale şi totale după o concepţuire seculară. Nu lipseşte nici insinuarea că punctul principal de atac al recensenţilor „Istoriei literare" este numai *aparent* faptul că autorul a înglobat în cartea sa şi scriitorii evrei. Este o insultă pe care o respingem cu indignare. Campania noastră împotriva istoriei călinesciene nu are niciun scop ascuns, nu porneşte din niciun interes personal. Articolele publicate până acum, au fost inspirate de o sinceră revoltă românească împotriva primejdiosului spirit iudaic care caracterizează această carte.

Am reproşat profesorului de estetică dela Iaşi că a menţionat într'o istorie a literaturii române şi pe scriitorii jidani. „Aşa au făcut toţi istoricii literari de până azi fără deosebire; unii dintr'înşii (dintre scriitorii iude) figurau şi în programa manualelor didactice", răspunde criticul apărător al lui Călinescu. De *până azi*, poate, dar de cei de *azi nu mai este îngăduit*, stimate domn. Ţările europene deşteptate la o viaţă nouă nu numai că au exclus din istoriile literaturii lor *pe jidani, dar le-au* şi scos cărţile din comerţ şi biblioteci, ba chiar pe unele mai neobrăzate şi mai primejdiose le-au ars în pieţele publice. Şi ţările acestea n'au pierdut nimic, ba dimpotrivă purificarea radicală pe care au făcut-o, le-a adus o sănătate morală vrednică de invidiat, sănătate morală care le-au îngăduit să ajungă respectate şi temute de lumea întreagă. Dacă criticul nu este încă informat, îi putem face noi serviciul acesta: scriitorii jidani, care la cenaclul său îşi citesc încă din manuscrisele lor, nu mai voe să tipărească la editurile româneşti, nici să-şi vândă cărţile în librăriile româneşti. Asta a fost rezultatul luptei şi jertfelor „huliganilor" şi al unei înţelepte legiferări de mult aşteptate.

Dar n'am reproşat autorului istoriei literare numai faptul că n'a lăsat deoparte pe scriitorii jidani. Am mai arătat cu dovezi convingătoare că prezenţa acestor scriitori într'o istorie a literaturii române, nu se explică numai prin indiferenismul naţional al lui Călinescu, ci printr'un vădit filosemitism pe care oportunistele paranteze „rasiste" nu-l pot camufla. Am pus faţă în faţă opiniile esteţului faţă de scrierile jidanilor şi cele faţă de operele celor mai caracteristici *scriitori români*. Din această alăturare s'a văzut limpede care sunt gusturile şi simpatiile esteţului: entuziastă preţuire pentru cei dintâi, severe şi nedrepte aprecieri pentru cei din urmă. Am dus paralela mai departe, citind din consideraţiunile criticului asupra mişcărilor poetice de provenienţă iudaică şi asupra celor de esenţă românească şi creştină. Afirmaţiunea noastră s'a verificat şi de data aceasta: serioasă şi admirativă atitudine faţă de primele, ironică şi superficială prezentare a celor din urmă. Am indicat în felul acesta cea mai condamnabilă lipsă de obiectivitate a istoricului.

Apărătorul lui Călinescu n'a observat şi această „schimbare de temperatuă"? Am repetat concluzia noastră, pentru a-i dovedi că nu am avut nici o intenţie ascunsă încritica adusă elevului său, ci numai dorinţa de a demasca intenţiile sale ascunse, perfidia şi spiritul pervertit.

Aşadar, să nu mai vorbim despre ce a fost până eri (nu *azi*, cum spune criticul), ci să luptăm cu energie pentru ceeace va trebui să fie mâine. Inţelegem că G. Călinescu, maeştrii şi tovarăşii săi, nu se pot integra în această luptă. Dar să nu mai încerce zadarnic, cu cu o tragică neînţelegere a imperativelor vremii, să reînvieze hoiturile pe care noi le-am îngropat de mult.

Pledoaria criticului amintit, nu este singura. Am mai cetit şi altele, majoritatea semnate de criticii din generaţia lui Călinescu. Toate se caracterizează printr'o explicabilă confuzie provocată de lipsa de sinceritate a celor ce vor să-şi apere confratele şi să nu-şi contrazică opiniile mai vechi, dar în acelaş timp neîndrăznind să facă abstraţie de realităţile prezentului. Confuzia şi jumătăţile de măsură din articolele de care vorbim, n'au fost pentru noi o surpriză, ci o dovadă în plus că ne aflăm la o hotărîtoare răscruce de drumuri în cultura noastră. In orice caz, e regretabil că în plină eră naţionalistă, se mai pot ridica glasuri care să încerce, fie chiar pe ocolite, să elogieze, pentru însuşiri „foarte puţin esenţiale" un atentat la sănătatea spirituală a neamului nostru, de felul celui pe care-l constitue istoria lui Călinescu.

Loyola

SANKT - PETERSBURG

(Urmare din pagina 3-a).

nea ţării care le-a căzut pradă. Ameninţările din partea Finlandei în 1918 (generalul Mannerheim şi câteva divizii germane) şi ulterior a generalului Judenici, au determinat mutarea capitalei la Moscova. Pe de altă parte, bolşevicii din prima perioadă, au găsit că e mai bine să se retragă într'un mediu mai euraziatic din punct de vedere politic şi administrativ, rămânându-i însă un rol important din punct de vedere industrial, mai ales în ceeace priveşte construcţiile navale şi industria de războiu.

Dar totul s'a schimbat din momentul în care Rusia Sovietică a fost recunoscută de mai toate ţările, a intrat în circuitul politicii internaţionale şi în mai multe privinţe a reluat tradiţiile imperialiste ale Rusiei. Din acest moment bolşevicii au legat de Petersburg aceleaşi aspiraţiuni ca şi Petru cel Mare. Desvoltarea liniei ferate spre Murmansk, construirea canalului care leagă Marea Albă de Golful Finic, proiectele câtorva linii ferate cu direcţia spre apus, agresiunea împotriva Finlandei, acapararea Republicelor Baltice — toate acestea sunt simptome că bolşevicii au reluat firul unei politici inaugurată încă de Petru cel Mare. Ca şi odinoară, Rusia de azi e lipsită de accesul la marea liberă. Din situaţia de azi, nici posedarea oraşelor Libau, Riga şi Reval, precum şi a bazei navale din peninsula finlandeză Hangoe, nu garantează accesul liber la aceste mări. De aceia aspiraţiile Rusiei Sovietice merg mai departe. *Prin agresiunea ei faţă de Finlanda şi Ţările Baltice, au fost vizate direct Ţările Scandinave şi este foarte regretabil că Suedia n'a înţeles acest lucru nici până acum.*

Credem că în acest aspect, însemnătatea oraşului Petersburg apare destul de lămurită şi este destul de întemeiată strategia germană de a tăia hidrei bolşevice capul într'o direcţie tot atâta de ameninţată de bolşevism cum la fel nu de mult a fost ameninţată regiunea noastră şi tot complexul sud-estic al Europei.

A treia detronare a Petersburgului va fi în acelaş timp şi o revenire, cuceritorii acestui oraş fiind acei dela care s'a împrumutat denumirea iniţială a oraşului.

Heinrich Block

MEMENTO

TEATRE

ALHAMBRA: Bucureşti-Moscova.
COMOEDIA: Fetiţa ta.
SAVOY (Cal. Victoriei): Firfirică.
SĂRINDAR (matineu): Banii nu fac nici două parale; Eva în vitrină.
LUPTĂ ŞI LUMINA (Str. Uranus) premieră: Cămila trece prin urechile acului.

CINEMATOGRAFE

CENTRU

ARO: Deanna Durbin în Prima decepţie; Jurnal românesc cu ultimele evenimente.
SELECT (Cal. Victoriei): Puntea suspinelor, cu Paola Barbara, Manella Lotti şi Otelo Fosso; Jurnal de război.
CAPITOL (B-dul Elisabeta): Aripi frânte cu Randolph Scott şi Margaret Lindsa; Jurnal românesc ONC nr. 7.
ROXY: Bestia umană. Jurnal de război.
SELECT: L-am întâlnit la Paris cu Claudette Colbert şi Melvyn Douglas şi jurnal nou de război.
TRIANON (Bd. Elisabeta): Fete din Balet cu Hilde Krohl, Gustav Froelich şi Teo Lingen şi ultimele jurnale de război UFA şi ONC.
REGAL: Demonul din umbră; Jurnal românesc nr. 7; Jurnal UFA 521.
FEMINA: Adevărata glorie cu Gary Cooper şi Jurnal de război nr. 7.
PALAS BULEVARD: Inima unei Regine cu Zarah Leander şi Jurnal de război UFA.
ELISEE: Inchis pentru renovare şi schimbarea aparatelor.
BITOLIA: Iubirea lor; Jurnal românesc nr. 6.
FRANKLIN (Ateneul Român): Manon Lescaut; Jurnal românesc nr. 7 şi jurnal UFA.
BIRUINŢA: Copii în luptă cu viaţa; Revista M. Bejan şi Violeta Ionescu: Lozul cel mare; Jurnal de război şi complectare.
FORUM (B-dul Elisabeta): Geniala travestire şi jurnal de război.
OMNIA: Richard al III-lea; Jurnal ONC nr. 7 şi compania de reviste Gândăcel.
NISSA: Femei în lanţuri şi jurnal cu ultimele noutăţi depe front.
LIZEANU: Sudan; Jurnal de război nr. 6; Jurnal UFA.
LIA: Iţi aminteşti?; Jurnal şi complectare.
MARCONI: Povestiri vieneze. Jurnal de război şi trupa de revista M. Bejan.
MARNA: Fete moderne; Studentul cerşetor şi trupa de reviste Titi Mihăilescu.
AIDA: Fugarii; Jurnal de război şi complectare colorată.

CARTIERE

AMERICAN: Dama de cupă şi Moscova în flăcări.
NONI: Fecioarele trăsnite.
PACHE: Patrula albă şi jurnal de război nr. 6.
TOMIS: Johnny Apollo.

SUBSCRIEŢI LA IMPRUMUTUL REINTREGIRII !

Cadran pe 7 zile

UN OM DREPT

Pentru a doua oară, profesorul Gino Lupi de la Milano ia apărarea românităţii Transilvaniei împotriva atacurilor pamfletare a unui publicist italian, Gino Cucchetti, tare iubitor de unguri. E aşa de iubitor, încât d. Gino Cucchetti răstoarnă pe multe capitole adevărul pozitiv şi istoric spre a susţine aberativa formulă a unei Transilvanii „ungherese". Nu am văzut cartea, dar din calda şi documentata pledoarie a d-lui prof. Gino Lupi înţelegem destule. E aşa de pasionat de teza pe care o susţine d. Gino Cuccheretti, încât toate afirmaţiile sale nu sunt decât un lung şir de inexactităţi, de absurdităţi şi de inutile ofense aduse nouă românilor, cari se spulberă la cea dintâi cercetare critică serioasă. E ceeace face d. prof. Lupi şi îi suntem cu deosebire recunoscători pentru asta. Recunoscători nu fiindcă combate pe d. Gino Cucchetti, care pentru treaba pe care o face se pare că nu merită decât o indiferenţă bine nuanţată de dispreţ, cât mai cu seamă fiindcă şi-a dat osteneala să ne cunoască şi să ne cunoască bine, şi fiindcă apără prin intervenţia sa nu atât cauza românească a Transilvaniei, care se apăra singură de altfel, cât cauza mult mai nobilă a prieteniei româno-italiene. D. prof. Gino Lupi spune în concluzia articolului său din „Rassegna italo-română:

„Este evident că această lucrare a d-lui Cucchetti despre Transilvania este rezultatul unei propagande rău digerată şi mai ales rău asimilată (ar fi deajuns să demonstreze această ortografie ungurească a tuturor numelor româneşti).

O SOCOTEALA LIMPEDE

In ziarul „Narodny Politika" fostul şef de stat major, generalul Emanuel Moravetz, reliefează extraordinarele modificări din punct de vedere politic, care s'au întâmplat în Europa în timpul celor doi ani de războiu. Până în anul 1938, Europa era împărţită în 29 de state, dintre cari, în afară de Germania şi Italia, 27 de ţări erau dominate din punct de vedere politic şi economic de Anglia. In anul 1939 au dispărut 5 state, dintre cari 4 s'au incorporat voluntar Axei, al cincilea stat, Polonia, fiind scos de sub influenţa Angliei în urma dezastrului său militar. In anul 1940 politica germană a putut să mai câştige pentru noua ordine europeană, alte 5 stat, iar în anul 1941, încă 3 state. In cursul celor 29 de luni de războiu, Marea Britanie a pierdut influenţa exercitată asupra a 24 de state, însumând 240 mil. de locuitori. Astăzi, după 2 ani de războl, noua Europă numără o populaţie de peste 400 mil. de locuitori pe o suprafaţă de 6 mil. km.p., considerându-se şi teritoriul cucerit şi incorporat teritoriului european în ultimele două luni, care cuprinde 1 milion de kilometri pătraţi cu mai mult de 50 mil. de locuitori.

In comparaţie cu războiul mondial, industria germană a intrat în război cu o incomparabil mai mare capacitate de producţie şi această depăşire a potenţialului industrial englez cu toate furnizările americane, sporeşte neconteniţ. Anul viitor se va realiza o desăvârşită autarhie în noua Europă, în ceeace priveşte materia primă şi producţia, în care situaţie războiul împotriva Angliei poate fi continuat cu totul cu alte mijloace, decât acelea din timpul războiului mondial. Până în Iunie 1941, forţele armatelor germane au nimicit pe continentul european 300 de divizii ale aliaţilor britanici şi alte corpului expediţionar, aneantizând aviaţia Poloniei, Norvegiei, Belgiei, Olandei, Serbiei şi Greciei, însumând mai mult de 10.000 de avioane. Marina de război germană şi arma aeriană au scufundat până la sfârşitul lui August, un tonaj de 13,2 mil. tone de vase engleze, în afară de un alt tonaj, însumând peste 800.000 de tone, care a fost nimicit prin acţiunile armatei italiene. In plus, un tonaj de 5 mil. tone a fost scos din uz din cauza gravelor avarii suferite. Aşadar, Marea Britanie a pierdut 60% din tonajul vaselor sale. Chiar dacă industria americană va accelera producţia sa într'un ritm fără precedent, depunând sforţări supraomeneşti, totuşi va fi absolut imposibil să se creeze înzestrarea şi punerea pe picior de război a 450 de divizii pe care Germania le-a învins, luându-le ca pradă întreg materialul de război.

E demn de remarcat că pentru pregătirea şi furnizarea materialului de înzestrare a unui efectiv de 450 de divizii, necesită cel puţin 5 ani făcându-se eforturi extraordinare.

Iar pentru construcţia a 250.000 de avioane pe care Anglia şi aliaţii le-au pierdut până în prezent, Statele Unite au nevoie de 2 ani. Industriile americane şi britanice nu vor putea reface în acest război, decât o părticică neînsemnată din pierderile suferite pe front. Tocmai în aceasta constă marea deosebire dintre războiul actual şi războiul mondial.

— [illegible]

ION I. POPESCU
SF. GHEORGHE NOU
B-DUL REGELE ALBERT I Nr. 9
PIAŢA SF. GHEORGHE
TELEFON 4.68.57
CĂMĂŞI • PIJAMALE • CRAVATE

— Aici e capul terminus al liniei.
— O fi pentru nemţi, dar pentru noi e staţie de pornire.

ETAPELE UNEI SĂPTĂMÂNI

MARŢI 9 SEPTEMBRIE: Un comunicat oficial anunţă că d. Mareşal Ion Antonescu a dat dispoziţii ca ofiţerii activi invalidităţi pe front să fie păstraţi în cadrele active ale armatei, în servicii potrivită cu starea invalidităţii lor.

● Linia Petersburg—Moscova a fost tăiată de trupele de încercuire germane. Petersburgul este sub neconteniţul foc al bateriilor şi aviaţiei germane.

MIERCURI, 10 SEPTEMBRIE: Iranul a acceptat condiţiunile de încetare a ostilităţilor dictate de englezi şi bolşevici. Ele sunt extrem de grele şi profund umilitoare.

● Guvernul finlandez a hotărît să considere pe paraşutiştii bolşevici cari vor fi prinşi în interiorul ţării ca spioni şi ca atare a luat dispoziţii să fie executaţi imediat.

JOI, 11 SEPTEMBRIE: Datorită bombardamentelor germane, Petersburgul este în flăcări.

● Aviaţia germană a bombardat cu succes portul Odessa unde a scufundat numeroase vase sovietice precum şi una din bazele navale ale submarinelor bolşevice din Marea Neagră.

● Pe întreg frontul răsăritean trupele germane şi aliate au luat o puternică ofensivă generală. Operaţiile sunt în curs.

VINERI, 14 Septembrie: Ministerul de Interne publică un comunicat prin care se anunţă că va fi imediat executat prin împuşcare oricine ar încerca să saboteze activitatea căilor ferate.

● Trupele române dela Odesa au cucerit linia de apărare exterioară a acestui oraş încercuit.

● In apele Atlanticului de Nord submarinele germane au atacat un mare convoiu britanic şi au scufundat, după lupte cari au durat câteva zile, vase britanice cu un tonaj total de 134.000 tone. Alte vase au fost grav avariate.

● D. Roosevelt a rostit un discurs radiodifuzat, în care reluând vechea sperietoare iudaică, după care America este ameninţată de „fascişti", anunţă că a dat ordine marinei Statelor Unite să atace vasele germane şi italiene în orice ape le vor întâlni, considerând aceste ape ca puse sub protecţia americană. Discursul a produs o penibilă impresie de provocare la războiu cu deosebire în America.

SÂMBĂTĂ, 13 SEPTEMBRIE. — Bilanţul bătăliei navale din Atlanticul de Nord se soldează cu un formidabil succes pentru submarinele germane de contrablocadă. Totalul vaselor scufundate a crescut la 164.000, prin atacare şi scufundarea altor vapoare engleze urmărite.

DUMINICĂ, 14 SEPTEMBRIE: Pe frontul de răsărit a căzut eroic generalul şef al unei armate germane Cavaler Eugen von Schobert, care a comandat alăturea de armatele noastre în Basarabia şi în Transnistria, în acţiunea noastră comună pentru stârpirea bolşevismului.

● In Argentina au fost arestaţi numeroşi comunişti, cari încurajaţi de colaborarea anglo-americană-bolşevică, au început o susţinută acţiune în favoarea Sovietelor ruse.

● Trupele germane de încercuire au străpuns frontul fortificat de apărare a Petersburgului.

LUNI, 15 SEPTEMBRIE: Se publică două ordine de zi pe armată semnate de comandantul de căpetenie d. Mareşal Ion Antonescu, prin care se citează bravura armatei a treia române care a înfipt pe malul Niprului tricolorul românesc, străbătând peste 1500 km. dincolo de hotarele ţării, şi fapta vrednică de laudă a bateriilor regimentului 21 artilerie din jurul Odesei, care au împiedicat o desperată ofensivă bolşevică, punând pe fugă şi nimicind trupele atacante.

● Kievul a fost complect încercuit de trupele germane.

● „Monitorul Oficial" publică noua lege pentru prelungirea contractelor de închiriere.

● In prezenţa reprezentantului M. S. Regelui, a membrilor guvernului, a d-lui von Killinger ministrul Germaniei, a membrilor legaţiei germane, a reprezentanţilor armatei şi autorităţilor, s'a oficiat un serviciu religios la Biserica Luterană din Capitală pentru pomenirea generalului de corp de armată Cavaler von Schobert, căzut pe frontul răsăritean. Au vorbit d. Mihail Antonescu în numele guvernului şi general Pantazi în numele armatei române.

● După o ştire retransmisă de agenţia D. N. B. şi lansată de agenţia telegrafică maghiară, în Iran ar fi izbucnit revoluţia.

MARŢI, 16 SEPTEMBRIE: Şahul Iranului a abdicat în favoarea fiului său, neputând să suporte încălcarea ţării Sale de către bolşevici şi englezi.

● Pe frontul răsăritean, 9 divizii bolşevice au fost distruse în spaţiul dela Sud la lacul Ilmen şi trei corpuri de armată roşie scoase din luptă cu mari pierderi.

Inaintarea dincolo de Nipru, în Ucraina Orientală se continuă vertiginos.

Injecţii de cărbune intravenale

Incă din anul 1935 se fac diferite experienţe pentru vindecarea septicemiei, inflamaţiei venale, furunculozei, leuziei, etc. prin injecţii de cărbune intravenale. Experienţele acestea au dat rezultate satisfăcătoare; la aplicarea acestui tratament însă trebuia să se ia în consideraţie pericolul unei embolii pulmonare, cauzate de astuparea vinelor celor mai fine prin particole ale cărbunelui. Cercetările au pornit dela ideia să se ajungă la o absorbire a substanţelor otrăvitoare din sânge prin cărbune. O atare absorbire este posibilă numai atunci dacă aceste părticele înjocate de cărbune sunt mai mici, de 1—10 microni. Recent, medicul slovac dr. J. Skotnicky a făcut alte experienţe în acest domeniu. El a remarcat la puterea de absorbire a cărbunelui. Intrebuinţând cărbune, ale cărui părticele sunt de numai 0,5-1 micron, deci luând ca bază negrul de fum, el a obţinut rezultate excelente. Efectul atât de favorabil se explică prin aceia că prin acest tratament se activează celulele din corp, care servesc apărării corpului în contra infecţiunilor.

Gheţarii cresc

In Elveţia se fac continuu cercetări în domeniul gheţarilor. Astfel au fost observaţi în 1940 peste 100 de gheţari, constatându-se că 50 dintre aceştia s'au mărit, faţă de 40 în anul 1939. Şase au rămas neschimbaţi faţă de 5 în anul precedent, şi 79 s'au micşorat, faţă de 81 în anul precedent. Savanţii respectivi cred că a început o nouă perioadă de creştere a gheţarilor.

Humorul altora

— Il premiem, sau îl împuşcăm? Cu riscu vieţii lui a potolit un incendiu provocat de bombele nemţilor la Moscova.

(Settebello)

— Fii liniştit, scumpule. Churchill a spus, că tot ce s'a distrus şi am pierdut în războiul ăsta va fi reconstituit şi mai frumos pe urmă. O să ai un tată mai frumos decât înainte.

(Caricatură italiană)

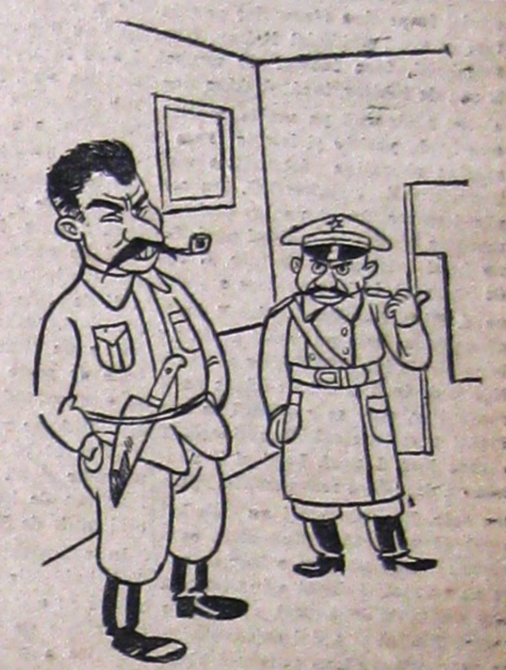

— Ca să accelerăm operaţiile, am putea începe prin a bombarda noi mai întâi diviziile noastre, tovarăşe!

(Settebello)

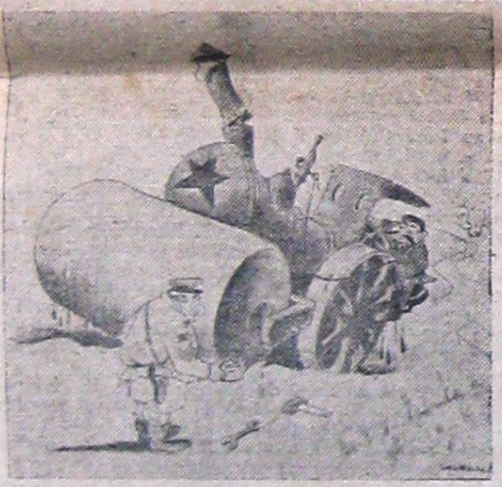

— Nu te lăsa, tăticule!
— Opintesc eu, dar harabaua asta nu mai merge, tovarăşe comisar, oricât ai unge-o tu.

(Lustige Blätter)

— Foc. Repede că vin!
— Cine, nemţii, tovarăşe comisar?
— Nu boule, ai noştri.

(Lustige Blätter)

— Tovarăşi miniştri, Germania ne svântă dacă mai zăbovim aici; eu sunt de părere să o luăm din loc spre Iran!

(Settebello)

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE AL MUNCII, Str. Sărindar No. 5-7-9

160 2240 15 OPN